

ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΚΟΣΜΑ
Δ. Φ. ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ

ΕΚΛΟΓΑΙ
ΕΚ ΤΗΣ
ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ ΤΟΥ APPIANΟΥ

ΔΙΑ ΤΗΝ Γ' ΤΑΞΙΝ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΕΝΑΤΗ

Έγκεκριμένον κατά τὸν νόμον 3438

Τιμᾶται μετὰ τοῦ βιβλιοσήμου καὶ φόρου δρχ. 25.20
Βιβλιόσημον καὶ φόρος Ἀναγκαστικοῦ Δανείου δρχ. 8.60

Ἄριθμός ἐγκριτ. ἀποφάσεως 33492—27/6/1931

Ἄριθμός ἀδείας κυκλοφορίας 94809/5-9-40

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ "ΕΣΤΙΑΣ",
ΙΩΑΝΝΟΥ Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΥ & ΣΙΑΣ Α.Ε.
46—ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ—46

.1940

ΙΣΤ
ΑΡΧ
1940

ΚΥΡΙΑΚΟΥ ΚΟΣΜΑ
Δ. Φ. ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ

ΕΚΛΟΓΑΙ
ΕΚ ΤΗΣ
ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ ΤΟΥ ΑΡΡΙΑΝΟΥ

ΔΙΑ ΤΗΝ Γ' ΤΑΞΙΝ ΤΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΕΝΑΤΗ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ "ΕΣΤΙΑΣ"
ΙΩΑΝΝΟΥ Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΥ & ΣΙΑΣ Α.Ε.
46—ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ—46
1940

Αρ. 18203

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

Πᾶν γνήσιον ἀντίτυπον φέρει τὴν ὑπογραφὴν τοῦ συγγραφέως
καὶ τὴν σφραγῖδα τοῦ Βιβλιοπωλείου τῆς «Ἐστίας».

K. Kougi

ΤΥΠΟΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΚΔΟΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ Α. Ε.
ΑΘΗΝΑΙ—ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ 44

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Ο ΜΕΓΑΣ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ — KEIMENON

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. ΒΙΟΣ ΑΡΡΙΑΝΟΥ

Ο Φλάβιος⁷ Αρριανὸς ἐγεννήθη ἐν Νικομηδείᾳ, πρωτευούσῃ τῆς ἐν τῇ Μ. Ἀσίᾳ Βιθυνίᾳ περὶ τὸ 95 μ. Χ. νέος ὥν ἀφῆκε τὴν πατρίδα του καὶ ἤλθεν εἰς τὴν Νικόπολιν τῆς Ἡπείρου, ὅπου ἐγένετο μαθητὴς καὶ φίλος τοῦ φιλοσόφου Ἐπικήτου.

Αφ' οὗ διήκουσε τὸν Ἐπίκτητον, εἰσῆλθεν ἔπειτα εἰς τὸν δημόσιον βίον. Ἐν ἔτει 130 διωρίσθη ὑπὸ τοῦ αὐτοκράτορος Ἀρριανοῦ, ὑπὸ τοῦ δοπίου πολὺ ἐτιμάτο διὰ τὴν φιλομάθειάν του καὶ τὰς πολλὰς του γνώσεις, διοικητὴς τῆς Καππαδοκίας. Ἐν ἔτει 147 ἐγένετο ἐπώνυμος ἄρχων ἐν Ἀθήναις, αὐτόθι δὲ πάλιν ἐν ἔτει 171 εὑρίσκομεν αὐτὸν πρύτανιν τῆς Πανδιονίδος φυλῆς.

Κατὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς του ὁ Ἀρριανὸς ἐπανῆλθεν εἰς τὴν πατρίδα του, ὅπου ἐγένετο ιερεὺς τῆς Δήμητρος καὶ τῆς Περσεφόνης. Πότε οὕτος ἀπέθανε δὲν εἶναι γνωστόν πιθανώτατα περὶ τὸ 180 μ. Χ.

2. ΑΡΡΙΑΝΟΥ ΑΝΑΒΑΣΙΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

Ο Ἀρριανὸς ὑπῆρξε πολυγραφώτατος γράψας κατὰ μίμησιν τοῦ Ξενοφῶντος ποικίλα συγγράμματα, φιλοσοφικά, ἴστορικά, γεωγραφικά καὶ στρατιωτικά.

Ἐκ τῶν ἴστορικῶν συγγραμμάτων τοῦ Ἀρριανοῦ τὸ σπουδαιότατον εἶναι ἡ «*Ἀνάβασις Ἀλεξάνδρου*» διηρημένη εἰς 7 βιβλία. Ἐν τῷ συγγράμματι τούτῳ δὲν ἔξιστορεῖται μόνον ἡ ἐκστρατεία τοῦ Ἀλεξάνδρου κατὰ τοῦ Περσικοῦ κράτους, ἡ κυρίως *Ἀνάβασις*, ἀλλ' ὅλος ὁ βίος τοῦ Μακεδόνος βασιλέως ἀπὸ τῆς ἀνόδου αὐτοῦ εἰς τὸν θρόνον μέχρι τοῦ θανάτου.

ΗΙΟΤΑΣΙΣ

παρατημένης στην πόλη της Αθήνας από την Επιτροπή της Κοινωνίας των Επαγγελμάτων της Ελλάς για την επίτευξη της ηιοτασίσης της Ελλάς στην Ευρώπη και την Ανατολή. Η ιιοτασίση της Ελλάς στην Ευρώπη και την Ανατολή είναι η πρώτη μεγάλη προσπάθεια της Επιτροπής της Κοινωνίας της Ελλάς για την επίτευξη της ηιοτασίσης της Ελλάς στην Ευρώπη και την Ανατολή.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

Α'. Ὁ Αλέξανδρος ἐν Πελοποννήσῳ.

(Κεφ. 1)

1. Λέγεται δὴ Φίλιππος μὲν τελευτῆσαι ἐπ' ἀρχοντος Πυθοδήμου Ἀθήνησι παραλαβόντα δὲ τὴν βασιλείαν Ἀλέξανδρον, παῖδα ὃντα Φιλίππου, ἐς Πελοπόννησον παρελθεῖν εἶναι δὲ τότε ἀμφὶ τὰ εἰκοσιν ἔτη Ἀλέξανδρον. ἐγ-
ταῦθα ξυναγαγόντα τοὺς Ἐλληνας, δοῖοι ἐντὸς Πελοπον-
νήσου ἦσαν, αἰτεῖν παρ' αὐτῶν τὴν ἡγεμονίαν τῆς ἐπὶ τοὺς Πέρσας στρατιᾶς, ἥγινεν Φιλίππῳ ἥδη ἔδοσαν καὶ αἰτή-
σαντα λαβεῖν παρ' ἑκάστων πλὴν Δακεδαιμονίων· Δακε-
δαιμονίους δ' ἀποκρίνασθαι μὴ εἶναι σφισι πάτριον ἀκολου-
θεῖν ἄλλοις, ἀλλ' αὐτοὺς ἄλλων ἐξηγεῖσθαι. νεωτερίσαι δ'
ἄττα καὶ τῶν Ἀθηναίων τὴν πόλιν. ἀλλ' Ἀθηναίους γε 3
τῇ πρώτῃ ἐφόδῳ Ἀλεξάνδρου ἐκπλαγέντας καὶ πλείονα ἔτι
τῶν Φιλίππων δοθέντων Ἀλεξάνδρῳ ἐς τιμὴν ξυγχωρῆσαι.
ἐπανελθόντα δ' ἐς Μακεδονίαν ἐν παρασκευῇ εἶναι τοῦ ἐς
τὴν Ἀσίαν στόλου.

Β'. Διάβασις τοῦ Ἀλεξάνδρου εἰς Ἀσίαν.

(Κεφ. 11 – 12)

11. Ἄμα δὲ τῷ ἥρι ἀρχομένῳ ἐξελαύνει ἐφ' Ἐλληνο- 3
πόντου, τὰ μὲν κατὰ Μακεδονίαν τε καὶ τοὺς Ἐλληνας
Ἀντιπάτρῳ ἐπιτρέψας, αὐτὸς δ' ἄγων πεζὸς μὲν ξὺν ψιλοῖς
τε καὶ τοξόταις οὐ πολλῷ πλείους τῶν τρισμυρίων, ἵππεας
δὲ ὑπὲρ τοὺς πεντακισχιλίους. ἦν δὲ αὐτῷ δ στόλος παρὰ
τὴν λίμνην τὴν Κερκινίτιν ὡς ἐπ' Ἀμφίπολιν καὶ τοῦ
Στρυμόνος ποταμοῦ τὰς ἐκβολάς. διαβάς δὲ τὸν Στρυμόνα 4
παρήμειθε τὸ Πάγγαιον ὅρος τὴν ὡς ἐπ' Ἀθρητα καὶ

Μαρώνειαν, πόλεις Ἐλληνίδας ἐπὶ θαλάσσῃ ὥκισμένας. ἔνθεν δ' ἐπὶ τὸν Ἐδρον ποταμὸν ἀφικόμενος διαβαίνει καὶ τὸν Ἐδρον εὐπετῶς. ἐκεῖθεν δὲ διὰ τῆς Παιτικῆς ἐπὶ τὸν Μέλανα ποταμὸν ἔρχεται.

5 Διαβάς δὲ καὶ τὸν Μέλανα ἐς Σηστὸν ἀφικνεῖται ἐν εἴκοσι ταῖς πάσαις ἡμέραις ἀπὸ τῆς οἰκοθεν ἑξορμήσεως. ἐλθὼν δ' ἐς Ἐλαιοῦντα θύει Πρωτεσιλάφ ἐπὶ τῷ τάφῳ τοῦ Πρωτεσιλάου, ὅτι καὶ Πρωτεσίλαος πρῶτος ἐδόκει ἐκθῆναι ἐς τὴν Ἀσίαν τῶν Ἐλλήνων τῶν ἄμ' Ἀγαμέμνονι ἐς Ἰλιον στρατευσάντων. καὶ ὁ νοῦς τῆς θυσίας γῆν ἐπιτυχεῖστέραν οἵ γενέσθαι γῇ Πρωτεσιλάφ τὴν ἀπόθασιν.

6 Παρμενίων μὲν δὴ τῶν τε πεζῶν τοὺς πολλοὺς καὶ τὴν ἵππον διαβιθάσαι ἐτάχθη ἐκ Σηστοῦ ἐς Ἀθεύδον· καὶ διέβησαν τριήρεις μὲν ἑκατὸν καὶ ἑξήκοντα, πλοίοις δὲ ἄλλοις πολλοῖς στρογγύλοις. Ἀλέξανδρον δ' ἐξ Ἐλαιοῦντος ἐς τὸν Ἀχαιῶν λιμένα κατέραι ὁ πλείων λόγος κατέχει, καὶ αὐτὸν τε κυθερώντα τὴν στρατηγίδα ναῦν διαβάλλειν, καὶ ἐπειδὴ κατὰ μέσον τὸν πόρον τοῦ Ἐλλησπόντου ἐγένετο, σφάξαντα ταῦρον τῷ Ποσειδῶνι καὶ Νηρηΐσι σπένδειν ἐκ χρυσῆς φιάλης ἐς τὸν πόντον.

7 Λέγουσι δὲ καὶ πρῶτον ἐκ τῆς νεώς ξὺν τοῖς ὅπλοις ἐκβῆναι αὐτὸν ἐς τὴν γῆν τὴν Ἀσίαν καὶ βωμοὺς ἰδρύσασθαι, δθεν τ' ἐστάλη ἐκ τῆς Εὐρώπης καὶ δπου ἐξέβη τῆς Ἀσίας, Διὸς ἀποβατηρίου καὶ Ἀθηνᾶς καὶ Ἡρακλέους. ἀνελθόντα δ' ἐς Ἰλιον τῇ τε Ἀθηνᾷ θύσαι τῇ Πιλάδι, καὶ τὴν πανοπλίαν τὴν αὐτοῦ ἀναθεῖναι ἐς τὸν νεών, καὶ καθελεῖν ἀντὶ ταύτης τῶν ιερῶν τινα ὅπλων ἔτι ἐκ τοῦ Τρωϊκοῦ ἔργου σφύζομενα. καὶ ταῦτα λέγουσιν δτι οἱ ὑπασπισταὶ ἔφερον πρὸ αὐτοῦ ἐς τὰς μάχας. θύσαι δ' αὐτὸν καὶ Πριάμῳ ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τοῦ Διὸς τοῦ Ἐρκείου λόγος κατέχει, μῆνιν Πριάμου παραιτούμενον τῷ Νεοπτολέμου γένει, ὃ δὴ ἐς αὐτὸν καθῆκεν.

Ἄνιόντα δ' αὐτὸν ἐς Ἰλίον Μενοίτιός τε ὁ κυθερνής της χρυσῷ στεφάνῳ ἐστεφάνωσε καὶ ἐπὶ τούτῳ Χάρης δὲ Ἀθηναῖος ἐκ Σιγέεου ἐλθὼν καὶ τινες καὶ ἄλλοι, οἱ μὲν Ἐλληνες, οἱ δὲ ἐπιχώριοι· δὲ καὶ αὐτὸς τὸν Ἀχιλλέως ἄρα τάφον ἐστεφάνωσεν· Ἡφαιστίωνα δὲ λέγουσιν ὅτι τοῦ Πατρόκλου τὸν τάφον ἐστεφάνωσε· καὶ εὑδαιμόνισεν ἄρα,

ώς λόγος, Ἀλέξανδρος Ἀχιλλέα, ὅτι Ομήρου κήρυκος ἐς τὴν ἔπειτα μνήμην ἔτυχεν.

12. Ἐξ Ἰλίου δ' ἐς Ἀρίσθην ἤκεν, οὖ πᾶσα ἡ δύναμις 6 αὐτῷ διαβεβηκυῖα τὸν Ἐλλήσποντον ἐστρατοπεδεύκει, καὶ τῇ ὑστεραίᾳ ἐς Περκώτην· τῇ δὲ ἀλλῃ Δάμψακον παραμεί- φας πρὸς τῷ Πρακτίῳ ποταμῷ ἐστρατοπέδευσεν, διέων ἐκ τῶν δρῶν τῶν Ἰδαίων ἐκδιδοῖ ἐς θάλασσαν τὴν μεταξὺ τοῦ Ἐλλήσπόντου τε καὶ τοῦ Εὔξείνου πόντου. ἔνθεν δὲ ἐς Ἐρμωτὸν ἀφίκετο, Κολωνὰς πόλιν παρα- μείψας. σκοποὶ δὲ αὐτῷ ἐπέμποντο πρὸ τοῦ στρατεύ-

ματος· καὶ τούτων ἡγεμών ἦν Ἀμύντας ὁ Ἀρραβαίου,
ἔχων τῶν τε ἑταίρων τὴν ἵλην τὴν ἐξ Ἀπολλωνίας, ἡς ἵλαρ-
χης ἦν Σωκράτης ὁ Σάθωνος, καὶ τῶν προδρόμων καλουμέ-
νων ἵλας τέσσαρας. κατὰ δὲ τὴν πάροδον Πρίαπον πόλιν
ἐνδοθεῖσαν πρὸς τῶν ἐνοικούντων τοὺς παραληψομένους
ἀπέστειλε σὺν Πανηγύρῳ τῷ Λυκαγόρῳ, ἐνὶ τῶν ἑταίρων.

8 Περσῶν δὲ στρατηγοὶ ἦσαν Ἀρσάμης καὶ Ρεομίθρης
καὶ Πετήνης καὶ Νιφάτης καὶ ἔνν τούτοις Σπιθριδάτης, ὁ
Λυδίας καὶ Τιωνίας σατράπης, καὶ Ἀρσίτης, ὁ τῆς πρὸς
Ἐλλησπόντῳ Φρυγίας ὑπαρχος. Οὗτοι δὲ πρὸς Ζελείᾳ
πόλεις κατεστρατοπεδευκότες ἦσαν ἔνν τῇ ἵππῳ τε τῇ βαρ-
9 βαρικῇ καὶ τοῖς Ἐλλησι τοῖς μισθοφόροις. βούλευομένοις
δ’ αὐτοῖς ὑπὲρ τῶν παρόντων, ἐπειδὴ Ἀλέξανδρος διαβε-
θηκὼς ἡγγέλλετο, Μέλινων ὁ Ῥόδιος παρήνει μὴ διὰ κινδύ-
νου ἴέναι πρὸς τοὺς Μακεδόνας, τῷ τε πεζῷ πολὺ περιόντας
σφῶν καὶ αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου παρόντος, αὐτοῖς δ’ ἀπόντος
Δαρείου προϊόντας δὲ τόν τε χιλὸν ἀφανίζειν καταπατοῦν-
τας τῇ ἵππῳ καὶ τὸν ἐν τῇ γῇ καρπὸν ἐμπιπράναι, μηδὲ
τῶν πόλεων αὐτῶν φειδομένους. οὐ γάρ μενεῖν ἐν τῇ χώρᾳ
10 Ἀλέξανδρον ἀπορίᾳ τῶν ἐπιτηδείων. Ἀρσίτην δὲ λέγεται
εἰπεῖν ἐν τῷ συλλόγῳ τῶν Περσῶν, ὅτι οὐκ ἀν περιίδοι μίαν
οἰκίαν ἐμπρησθεῖσαν τῶν ὑψ’ οἱ τεταγμένων ἀνθρώπων· καὶ
τοὺς Ηέρσας Ἀρσίτη προσθέσθαι, ὅτι καὶ ὑποπτόν τι αὐτοῖς
ἥν ἐς τὸν Μέμινονα τριβάς ἐμποιεῖν ἐκόντα τῷ πολέμῳ τῆς
ἐκ βασιλέως τιμῆς οὕνεκα.

Γ'. Ἡ παρὰ τὸν Γρανικὸν ποταμὸν μάχη (334).

(Κεφ. 13—16)

α') Τὰ πρὸ τῆς μάχης.

(Κεφ. 13—14)

13. Ἐν τούτῳ δ’ Ἀλέξανδρος προσύχωρει ἐπὶ τὸν Γρα-
νικὸν ποταμὸν ἔντεταγμένῳ τῷ στρατῷ, διπλῆν μὲν τὴν

φάλαγγα τῶν δπλιτῶν τάξας, τοὺς δὲ ἵππεας κατὰ τὰ κέρατα ἀγαγών, τὰ σκευοφόρα δὲ κατόπιν ἐπιτάξας ἔπεσθαι· τοὺς δὲ προκατασκεψόμενους τὰ τῶν πολεμίων ἦγεν αὐτῷ Ἡγέλοχος, ἵππεας μὲν ἔχων τοὺς σαρισσοφόρους, τῶν δὲ φιλῶν ἐς πεντακοσίους. καὶ Ἀλέξανδρός τ' οὐ πολὺ ἀπεῖχε 2 τοῦ ποταμοῦ τοῦ Γρανικοῦ, καὶ οἱ ἀπὸ τῶν σκοπῶν σπουδῆς ἐλαύνοντες ἀπήγγελλον ἐπὶ τῷ Γρανικῷ πέραν τοὺς Πέρσας ἐφεστάναι τεταγμένους ως ἐς μάχην. ἔνθα δὴ Ἀλέξανδρος μὲν τὴν στρατιὰν πᾶσαν συνέταττεν ώς μαχουμένους.

Παρμενίων δὲ προσελθὼν λέγει Ἀλεξάνδρῳ τάδε· «Ἐμοὶ 3 δοκεῖ, βασιλεῦ, ἀγαθὸν εἶναι ἐν τῷ παρόντι καταστρατοπε- δεῦσαι ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τῇ ὅχθῃ, ώς ἔχομεν. τοὺς γὰρ πολεμίους οὐ δοκῶ τολμήσειν πολὺ τῷ πεζῷ λειπομένους πλησίον ἡμῶν αὐλισθῆναι, καὶ ταύτη παρέξειν ἔωθεν εὑπετῶς τῷ στρατῷ διαβαλεῖν τὸν πόρον· διοφθάσομεν γὰρ αὐτοὶ περάσαντες, πρὶν ἐκείνους ἐς τάξιν καθίστασθαι. νῦν δ' οὐκ 4 ἀκινδύνως μοι δοκοῦμεν ἐπιχειρήσειν τῷ ἔργῳ, δτι οὐχ οἵν τ' ἐν μετώπῳ διὰ τοῦ ποταμοῦ ἄγειν τὸν στρατόν. πολλὰ μὲν γὰρ αὐτοῦ δρᾶται βαθέα, αἱ δὲ ὅχθαι αὗται δρᾶς δτι διερύψηλοι καὶ κρημνώδεις εἰσὶν αἱ αὐτῶν· ἀτάκτως τ' οὖν 5 καὶ κατὰ κέρας, ἥπερ ἀσθενέστατον, ἐκβαίνουσιν ἐπικείσον. ταὶ ἐς φάλαγγα ἤνυτεταγμένοι τῶν πολεμίων οἱ ἵπποι· καὶ τὸ πρῶτον σφάλμα ἐς τε τὰ παρόντα χαλεπὸν καὶ ἐς τὴν διερύψην παντὸς τοῦ πολέμου κρίσιν σφαλερόν».

Ἀλέξανδρος δέ, «ταῦτα μέν», ἔφη, «ὦ Παρμενίων, 6 γιγνώσκω· αἰσχύνομαι δέ, εἰ τὸν μὲν Ἑλλήσποντον διέβην εὑπετῶς, τοῦτο δέ, σμικρὸν ῥεῦμα,—οὕτω τῷ δνόματι τὸν Γρανικὸν ἐκφαυλίσας,—εἴρεει ἡμᾶς τοῦ μὴ οὐ διαβῆναι, ώς ἔχομεν. καὶ τοῦτο οὔτε πρὸς Μακεδόνων τῆς δόξης οὔτε πρὸς 7 τῆς ἐμῆς ἐς τοὺς κινδύνους δξύτητος ποιοῦμαι· ἀναθαρρήσειν τε δοκῶ τοὺς Πέρσας ώς ἀξιομάχους Μακεδόσιν ὅντας, δτι οὐδὲν ἀξιον τοῦ σφῶν δέους ἐν τῷ παραυτίκα ἔπαθον».

14. Ταῦτα εἰπὼν Παρμενίωνα μὲν ἐπὶ τὸ εὐώνυμον κέρας πέμπει ἡγγούμενον, αὐτὸς δὲ ἐπὶ τὸ δεξιὸν παρῆγε. προετάχθησαν δὲ αὐτῷ τοῦ μὲν δεξιοῦ Φιλώτας ὁ Παρμενίωνος, ἔχων τοὺς ἑταῖρους τοὺς ἵππεας καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριανάς τοὺς ἀκοντιστάς· Ἀμύντας δὲ ὁ Ἀρραβαῖος τοὺς τε σαρισσοφόρους ἵππεας ἔχων Φιλώτα φέπετάχθη καὶ τοὺς Παίσονας καὶ τὴν ἵλην τοῦ Σωκράτους. ἔχόμενοι δὲ τούτων ἐτάχθησαν οἱ ὑπασπισταὶ τῶν ἑταίρων, ὃν ἡγεῖτο Νικάνωρ ὁ Παρμενίωνος· ἐπὶ δὲ τούτοις ἡ Περδίκκου τοῦ Ὁρόντου φάλαγξ· ἐπὶ δὲ ἡ Κοίνου τοῦ Πολεμοκράτους· ἐπὶ δὲ ἡ Πτολεμαίου τοῦ Σελεύκου· ἐπὶ δὲ ἡ Ἀμύντου τοῦ Ἀνδρομένους· ἐπὶ δὲ δύν Φιλίππος ὁ Ἀμύντου ἥρχε. τοῦ δὲ εὐωνύμου πρῶτοι μὲν οἱ Θετταλοὶ ἵππεῖς ἐτάχθησαν, ὃν ἡγεῖτο Κάλας ὁ Ἀρπάλου· ἐπὶ δὲ τούτοις οἱ ἔνυμπαχοι ἵππεῖς, ὃν ἥρχε Φιλίππος ὁ Μενελάου· ἐπὶ δὲ τούτοις οἱ Θρᾷκες, ὃν ἥρχεν Ἀγάθων· ἔχόμενοι δὲ τούτων πεζοὶ ἡ τε Κρατέρου φάλαγξ καὶ ἡ Μελεάγρου καὶ ἡ Φιλίππου ἐστ’ ἐπὶ τὸ μέσον τῆς ἔνιμπάσης τάξεως.
4. Περσῶν δὲ ἵππεῖς μὲν ἥσαν ἐς δισμυρίους, ξένοι δὲ πεζοὶ μισθοφόροι δλίγον ἀποδέοντες δισμυρίων· ἐτάχθησαν δὲ τὴν μὲν ἵππον παρατείναντες τῷ ποταμῷ κατὰ τὴν ὅχθην ἐπὶ φάλαγγα μακράν, τοὺς δὲ πεζοὺς κατόπιν τῶν ἵππεων· καὶ γάρ ὑπερδέξια ἦν τὰ ὑπὲρ τὴν ὅχθην χωρία. ἢ δὲ Ἀλέξανδρον αὐτὸν καθεύρων — δῆλος γάρ ἦν τῶν τε δπλων τῇ λαμπρότητι· καὶ τῶν ἀμφ' αὐτὸν τῇ ἔν δηπλήξει θεραπείᾳ — κατὰ τὸ εὐώνυμον σφῶν ἐπέχοντα, ταύτῃ πυκνὰς ἐπέταξαν τῇ ὅχθῃ τὰς ἵλας τῶν ἵππεων.
5. Χρόνον μὲν δὴ ἀμφότερα τὰ στρατεύματα ἐπ' ἄκρου τοῦ ποταμοῦ ἐφεστῶτες ὑπὸ τοῦ τὸ μέλλον δικυεῖν ἥσυχίαν ἦγον καὶ σιγὴ ἦν πολλὴ ἀφ' ἐκατέρων. οἱ γάρ Πέρσαι προσέμενον τοὺς Μακεδόνας, δπότε ἐσδήσονται ἐς τὸν πόρον, ἐς ὃς ἐπικεισόμενοι ἐκβαίνουσιν. Ἀλέξανδρος δὲ ἀναπηδήσας

ἐπὶ τὸν ἵππον καὶ τοῖς ἀμφ' αὐτὸν ἐγκελευσάμενος ἔπεσθαι τε καὶ ἀνδρας ἀγαθοὺς γίγνεσθαι, τοὺς μὲν προδρόμους ἴππεας καὶ μὴν καὶ τοὺς Παίονας προεμβαλεῖν ἐξ τὸν ποταμὸν ἔχοντα Ἀμύνταν τὸν Ἀρραβαλοῦ ἔταξε καὶ τῶν πεζῶν μίαν τάξιν, καὶ πρὸ τούτων τὴν Σωκράτους Ἰλην Ητολεμαῖον τὸν Φιλίππου ἄγοντα, ἢ δὴ καὶ ἐπύγχανε τὴν ἥγειρονίαν τοῦ ἴππικοῦ παντὸς ἔχουσα ἐκείνη τῇ ἡμέρᾳ· αὐτὸς τὸν ἄγων τὸ δεξιὸν κέρας ὑπὸ σαλπίγγων τε καὶ τῷ Ἐνυαλίῳ ἀλαλάζοντας ἐμβαίνει ἐξ τὸν πόρον, λοξὴν ἀεὶ παρατείνων τὴν τάξιν, ἢ παρεῖλκε τὸ βεῦμα, ἵνα δὴ μὴ ἐκβαίνοντι αὐτῷ οἱ Πέρσαι κατὰ κέρας προσπίπτοιεν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὡς ἀνυστὸν τῇ φάλαγγι προσμείξῃ αὐτοῖς.

β') Διεξαγωγὴ τῆς μάχης.

(Κεφ. 15)

15. Οἱ δὲ Πέρσαι, ἢ πρῶτοι οἱ ἀμφ' Ἀμύνταν καὶ Σωκράτην προσέσχον τῇ ὅχθῃ, ταύτη καὶ αὐτοὶ ἀνωθέν ἔβαλλον, οἱ μὲν αὐτῶν ἀπὸ τῆς ὅχθης ἐξ ὑπερδεξίου ἐξ τὸν ποταμὸν ἐσακοντίζοντες, οἱ δὲ κατὰ τὰ χθαυμαλώτερα αὐτῆς ἔστ' ἐπὶ τὸ ὕδωρ καταβαίνοντες, καὶ ἦν τῶν τε ἴππεων ὁθισμός, τῶν μὲν ἐκβαίνειν ἐκ τοῦ ποταμοῦ, τῶν δὲ εἵργειν τὴν ἐκβασιν, καὶ παλτῶν ἀπὸ μὲν τῶν Περσῶν πολλὴ ἀφεσις, οἱ Μακεδόνες δὲ ξυστοῖς ἐμάχοντο. ἀλλὰ τῷ τε πλήθει πολὺ ἐλαττούμενοι οἱ Μακεδόνες ἐκακοπάθουν ἐν τῇ πρώτῃ προσθολῇ, καὶ αὐτοὶ ἐξ οὐ βεβαίου τε καὶ ἀμα κάτωθεν ἐκ τοῦ ποταμοῦ ἀμυνόμενοι, οἱ δὲ Πέρσαι ἐξ ὑπερδεξίου τῆς ὅχθης ἄλλως τε καὶ τὸ κράτιστον τῆς Περσικῆς ἵππου ταύτη ἐπετέτακτο, οἱ τε Μέμνονος παῖδες καὶ αὐτὸς Μέμνων μετὰ τούτων ἐκινδύνευε.

Καὶ οἱ μὲν πρῶτοι τῶν Μακεδόνων ξυμμείξαντες τοῖς 3 Πέρσαις κατεκόπησαν πρὸς αὐτῶν, ἀνδρες ἀγαθοὶ γενόμενοι, οἵσοι γε μὴ πρὸς Ἀλέξανδρον πελάζοντα ἀπέκλιναν αὐτῶν.

³ Αλέξανδρος γάρ ηδη πλησίου ήν, ἅμα οἱ ἄγων τὸ κέρας τὸ δεξιόν, καὶ ἐμβάλλει ἐς τοὺς Πέρσας πρῶτος, ἵνα τὸ πᾶν στῖφος τῆς ἵππου καὶ αὐτοὶ οἱ ἡγεμόνες τῶν Περσῶν τετα-
⁴ γμένοι ἥσαν· καὶ περὶ αὐτὸν ἔνυειστήκει μάχη καρτερά· καὶ ἐν τούτῳ ἀλλαι ἐπ' ἀλλαις τῶν τάξεων τοῖς Μακεδόσιοι διέ-
 βαινον οὐ χαλεπῶς ηδη, καὶ ήν μὲν ἀπὸ τῶν ἵππων ἡ μάχη,
 πεζομαχίᾳ δὲ μᾶλλον τι ἐψκει. ἔνυειστήκει γάρ ἵπποι τε
 ἵπποις καὶ ἀνδρες ἀνδράσιν ἡγωνίζοντο, οἱ μὲν ἐξῶσαι ἐς
 ἄπαν ἀπὸ τῆς ὅχθης καὶ ἐς τὸ πεδίον βιάσασθαι τοὺς Πέρ-
 σας, οἱ Μακεδόνες, οἱ δὲ εἰρῆσαι τε αὐτῶν τὴν ἔκβασιν, οἱ
⁵ Πέρσαι, καὶ ἐς τὸν ποταμὸν αὐθις ἀπώσασθαι. καὶ ἐκ τούτου
 ἐπλεισούντους ηδη οἱ ἔνν Αλεξάνδρῳ τῇ τ' ἀλλῃ ῥώμῃ καὶ
 ἐμπειρίᾳ καὶ δι τοῦ ἔντοτος κρανεῖνοις πρὸς παλτὰ ἐμάχοντο.

⁶ Ἐνθα δὴ καὶ Ἀλεξάνδρῳ ἔνυτρίθεται τὸ δόρυ ἐν τῇ μάχῃ·
 δὸς δὲ Ἀρέτην ἦτει δόρυ ἔτερον, ἀναβολέα τῶν βασιλικῶν· τῷ
 δὲ καὶ αὐτῷ πονουμένῳ ἔνυτριμμένον τὸ δόρυ ήν, δὲ τῷ
 ἥμισει κεκλασμένου τοῦ δόρατος οὐκ ἀφανῶς ἐμάχετο, καὶ
 τοῦτο δεῖξας Ἀλεξάνδρῳ ἀλλον αἰτεῖν ἐκέλευε· Δημάρατος
 δέ, ἀνὴρ Κορίνθιος, τῶν ἀμφ' αὐτὸν ἔταίρων, διδωσιν αὐτῷ
 τὸ αὐτοῦ δόρυ.

⁷ Καὶ δὲς ἀναλαθῶν καὶ ἰδῶν Μιθριδάτην, τὸν Δαρείου
 γαμβρόν, πολὺ πρὸ τῶν ἀλλων προϊππεύοντα καὶ ἐπάγοντα
 ἄμ' οἱ ὕσπερ ἐμβολον τῶν ἵππων ἐξελαύνει καὶ αὐτὸς πρὸ⁸
 τῶν ἀλλων, καὶ παίσας ἐς τὸ πρόσωπον τῷ δόρατι κατα-
 δάλλει τὸν Μιθριδάτην. ἐν δὲ τούτῳ Ῥοισάκης μὲν ἐπε-
 λαύνει τῷ Ἀλεξάνδρῳ καὶ παίει Ἀλεξάνδρου τὴν κεφαλὴν
 τῇ κοπίδῃ· καὶ τοῦ μὲν κράνους τι ἀπέθραυσε, τὴν πληγὴν
 δ' ἔσχε τὸ κράνος. καὶ καταβάλλει καὶ τοῦτον Ἀλέξανδρος
 παίσας τῷ ἔντοτον διὰ τοῦ θώρακος ἐς τὸ στέρον. Σπιθρι-
 δάτης δ' ἀνετέτατο μὲν ηδη ἐπ' Ἀλέξανδρον ὅπισθεν τὴν
 κοπίδα, ὑποφθάσας δ' αὐτὸν Κλεῖτος δ' Δρωπίδου παίει κατὰ
 τοῦ ὕμου καὶ ἀποκόπτει τὸν ὕμον τοῦ Σπιθριδάτου ἔνν τῇ

κοπίδι· καὶ ἐν τούτῳ ἐπεκβαίνοντες ἀεὶ τῶν ἵππέων ὅσοις προύχώρει κατὰ τὸν ποταμὸν προσεγίγνοντο τοῖς ἀμφ' Ἀλέξανδρον.

γ') Ἀποτέλεσμα τῆς μάχης. — Αἱ ἐκατέρωθεν ἀπώλειαι.

(Κεφ. 16)

16. Καὶ οἱ Πέρσαι παιδίμενοί τε πανταχόθεν ἥδη ἐς τὰ πρόσωπα αὐτοί τε καὶ ἵπποι τοῖς ἔνστοῖς καὶ πρὸς τῶν ἵππέων ἔξωθούμενοι, πολλὰ δὲ καὶ πρὸς τῶν ψιλῶν ἀναμεμειγμένων τοῖς ἵππεῦσι βλαπτόμενοι ἐγκλίνουσι ταύτη πρώτον, ἢ Ἀλέξανδρος προεκινδύνευεν. ὡς δὲ τὸ μέσον ἐνεδεδώκει αὐτοῖς, παρερρήγνυτο δὴ καὶ τὰ ἐφ' ἑκάτερα τῆς ἵππου, καὶ ἦν δὴ φυγὴ καρτερά.

Τῶν μὲν δὴ ἵππέων τῶν Περσῶν ἀπέθανον ἐς χιλίους, οὐ 2 γάρ πολλὴ ἡ διώξις ἐγένετο, ὅτι ἐξετράπη Ἀλέξανδρος ἐπὶ τοὺς ἔνοντος τοὺς μισθοφόρους· ὃν τὸ στῖφος, ἢ τὸ πρώτον ἐτάχθη, ἐκπλήξει μᾶλλον τι τοῦ παραλόγου ἢ λογισμῷ βεβαίῳ ἔμενε· καὶ τούτοις τήν τε φάλαγγα ἐπαγγάλων καὶ τοὺς ἵππας πάντῃ προσπεσεῖν κελεύσας ἐν μέσῳ δι' ὀλίγου κατακόπτει αὐτούς, ὃστε διέψυγε μὲν οὐδείς, ὅτι μὴ διέλαθε τις ἐν τοῖς νεκροῖς, ἔξωγρήθησαν δ' ἀμφὶ τοὺς δισχιλίους. ἔπεισον δὲ καὶ ἡγεμόνες τινὲς τῶν Περσῶν Νιφάτης τε καὶ 3 Πετήνης καὶ Σπιθριδάτης, ὁ Λυδίας σατράπης, καὶ ὁ τῶν Καππαδοκῶν ὑπαρχος Μιθροθουζάνης καὶ Μιθριδάτης, ὁ Δαρείου γαμβρός, καὶ Ἀρθουπάλης, ὁ Δαρείου τοῦ Ἀρταξέρξου παῖς, καὶ Φαρνάκης, ἀδελφὸς οὗτος τῆς Δαρείου γυναικός, καὶ ὁ τῶν ἔνων ἡγεμὼν Ὁμάρης. Ἀρσίτης δ' ἐκ μὲν τῆς μάχης φεύγει ἐς Φρυγίαν, ἐκεῖ δ' ἀποθνήσκει αὐτὸς πρὸς αὐτοῦ, ὡς λόγος, ὅτι αἴτιος ἐδόκει Πέρσαις γενέσθαι τοῦ ἐν τῷ τότε πταίσματος.

Μακεδόνων δὲ τῶν μὲν ἑταίρων ἀμφὶ τοὺς εἴκοσι καὶ 4 πέντε ἐν τῇ πρώτῃ προσβολῇ ἀπέθανον· καὶ τούτων χαλκᾶι

εἰκόνες ἐν Δίφ έστᾶσιν, Ὁ Αλεξάνδρου κελεύσαντος Λύσιππον ποιῆσαι, διπερ καὶ Ὁ Αλέξανδρον μόνος προκριθεὶς ἐποίει· τῶν δ' ἄλλων ἵππεών υπὲρ τοὺς ἔξήκοντα, πεζοὶ δ' ἐς τοὺς 5 τριάκοντα. καὶ τούτους τῇ διτεραίᾳ ἔθαψεν Ὁ Αλέξανδρος ἔνν τοῖς δηποιεῖς τε καὶ ἄλλῳ κόσμῳ· γονεῦσι δ' αὐτῶν καὶ παισὶ τῶν τε κατὰ τὴν χώραν ἀτέλειαν ἔδωκε καὶ δσαι ἄλλαι ἡ τῷ σώματι λειτουργίαι ἡ κατὰ τὰς κτήσεις ἐκάστων εἰσφοραί. καὶ τῶν τετραμένων δὲ πολλὴν πρόνοιαν ἔσχεν, ἐπελθών τ' αὐτὸς ἐκάστους καὶ τὰ τραύματα ἴδων καὶ δπως τις ἐτρώθη ἐρόμενος καὶ δ τι πράττων εἰπεῖν τε καὶ ἀλαζονεύσασθαί οἱ παρασχών.

6 Ο δὲ καὶ τῶν Περσῶν τοὺς ἡγεμόνας ἔθαψεν· ἔθαψε δὲ καὶ τοὺς μισθοφόρους "Ελληνας, οἱ ἔνν τοῖς πολεμίοις στρατεύοντες ἀπέθανον· δσους δ' αὐτῶν αἰχμαλώτους ἔλαβε, τούτους δὲ δήσας ἐν πέδαις ἐς Μακεδονίαν ἀπέπεμψεν ἐργάζεσθαι, δτι παρὰ τὰ κοινῆ δόξαντα τοῖς "Ελλησιν "Ελληνες ὅντες ἐναντία τῇ Ὁ Ελλάδι υπὲρ τῶν βαρθάρων 7 ἐμάχοντο. ἀποπέμπει δὲ καὶ ἐς Ὁ Αθήνας τριακοσίας πανοπλίας Περσικὰς ἀνάθημα εἶναι τῇ Ὁ Αθηνᾷ ἐν πόλει· καὶ ἐπίγραμμα ἐπιγραφῆναι ἐκέλευσε τόδε· Ὁ Αλέξανδρος Φιλίππου καὶ οἱ "Ελληνες πλὴν Λακεδαιμονίων ἀπὸ τῶν βαρθάρων τῶν τὴν Ὁ Ασίαν κατοικούντων.

[Περὶ ληψις τῶν κεφ. 17—29 :

Μετὰ τὴν παρὰ τὸν Γρανικὸν μάχην παραδίδονται εἰς τὸν Ὁ Αλέξανδρον ἄνευ μάχης αἱ Σάρδεις, ἡ Μαγνησία, αἱ Τράλλεις καὶ ἄλλαι πόλεις τῆς Ἰωνίας καὶ τῆς Αἰολίδος· δ Ὁ Αλέξανδρος ἀφ' οὐ παρέλαβε τὰς πόλεις ταύτας, καταργεῖ τὰ δλιγαρχικὰ πολιτεύματα, τὰ δποῖα εἰχεν ἐγκαθιδρύσει δ Μέμνων, καὶ ἀποκαθιστᾶ τὰς δημοκρατίας. Κυριεύσας δὲ διὰ πολιορκίας τὰς μόνας ἀντισταθείσας δύο πόλεις, τὴν Μίλητον καὶ τὴν Ὁ Αλικαρνασσόν, προχωρεῖ διὰ μέσου τῆς Λυκίας, τῆς Παμφυλίας καὶ τῆς Πισιδίας εἰς τὴν Φρυγίαν καὶ φθάνει εἰς τὴν ἀρχαίαν πρωτεύουσαν αὐτῆς, τὸ Γόρδιον].

ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Α'. Ὁ Ἀλέξανδρος ἐν Γορδίῳ.

(Κεφ. 3)

3. Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἐς Γόρδιον παρῆλθε, πόθος λαμβάνει αὐτὸν ἀνελθόντα ἐς τὴν ἀκραν, ἵνα καὶ τὰ βασιλεια ἦν τὰ Γορδίου καὶ τοῦ παιδὸς αὐτοῦ Μίδου, τὴν ἄμαξαν ἰδεῖν τὴν Γορδίου καὶ τοῦ ζυγοῦ τῆς ἀμάξης τὸν δεσμόν.

Δόγος δὲ περὶ τῆς ἀμάξης ἐκείνης παρὰ τοῖς προσχώροις πολὺς κατεῖχε, Γόρδιον εἶναι τῶν πάλαι Φρυγῶν ἄνδρα πένητα καὶ ὀλίγην εἶναι αὐτῷ γῆν ἔργαζεσθαι καὶ ζεύγη βιῶν δύο· καὶ τῷ μὲν ἀροτριῶν, τῷ δὲ ἀμαξεύειν τὸν Γόρδιον. καὶ ποτε ἀροῦντος αὐτοῦ ἐπιστῆναι ἐπὶ τὸν ζυγὸν 3 ἀετὸν καὶ ἐπιμεῖναι ἔστ' ἐπὶ βουλυτὸν καθήμενον· τὸν δ' ἐκπλαγέντα τῇ ὅψει λέναι κοινώσοντα ὑπὲρ τοῦ θείου παρὰ τοὺς Τελμισσέας τοὺς μάντεις· εἶναι γάρ τοὺς Τελμισσέας σοφοὺς τὰ θεῖα ἐξηγεῖσθαι καὶ σφισιν ἀπὸ γένους δεδόσθαι αὐτοῖς καὶ γυναιξὶ καὶ παισι τὴν μαντείαν.

Προσάγοντα δὲ κώμη τινὶ τῶν Τελμισσέων ἐντυχεῖν 4 παρθένῳ οὐδρευομένῃ καὶ πρὸς ταύτην εἰπεῖν, δπως οἱ τὸ τοῦ ἀετοῦ ἔσχε· τὴν δέ, εἶναι γάρ καὶ αὐτὴν τοῦ μαντικοῦ γένους, θύειν κελεῦσαι τῷ Διὶ τῷ βασιλεῖ, ἐπανελθόντα ἐς τὸν τόπον αὐτόν. καί, δεηθῆναι γάρ αὐτῆς Γόρδιον τὴν θυσίαν ξυνεπισπομένην οἱ αὐτὴν ἐξηγήσασθαι, θῦσαι τε, δπως ἐκείνη ὑπετίθετο, τὸν Γόρδιον καὶ ξυγγενέσθαι ἐπὶ γάμῳ τῇ παιδὶ καὶ γενέσθαι αὐτοῖν παιδα Μίδαν ὅνομα.

"Ηδη τ' ἄνδρα εἶναι τὸν Μίδαν καλὸν καὶ γενναῖον καὶ ἐν 5 τούτῳ στάσει πιέζεσθαι ἐν σφίσι τοὺς Φρύγας, καὶ γενέσθαι αὐτοῖς χρησμόν, ὅτι ἄμαξα ἄγει αὐτοῖς βασιλέα καὶ ὅτι

οὗτος αὐτοῖς καταπαύσει τὴν στάσιν. ἔτι δὲ περὶ αὐτῶν τούτων βουλευομένοις ἐλθεῖν τὸν Μίδαν ὅμοῦ τῷ πατρὶ καὶ τῇ μητρὶ καὶ ἐπιστῆναι τῇ ἐκκλησίᾳ αὐτῇ ἀμάξῃ. τοὺς δὲ ἔνιμβαλόντας τὸ μαντεῖον τοῦτον ἐκεῖνον γνῶναι ὅντα, ὄντινα ὁ θεὸς αὐτοῖς ἔφραζεν, ὅτι ἀξεῖ νῆ ἀμάξα· καὶ καταστῆσαι μὲν αὐτὸὺς βασιλέα τὸν Μίδαν, Μίδαν δ' αὐτοῖς τὴν στάσιν καταπαύσαι, καὶ τὴν ἀμάξαν τοῦ πατρὸς ἐν τῇ ἀκρᾳ ἀναθεῖναι χαριστήριον τῷ Διὶ τῷ βασιλεῖ ἐπὶ τοῦ ἀετοῦ τῇ ποιμῆῃ. πρὸς δὲ δὴ τούτοις καὶ τόδε περὶ τῆς ἀμάξης ἔμυθεύετο, ὅστις λύσει τοῦ ζυγοῦ τῆς ἀμάξης τὸν δεσμόν, τοῦτον χρῆναι ἀρξαὶ τῆς Ἀσίας. ἦν δὲ ὁ δεσμὸς ἐκ φλοιού κρανείας καὶ τούτου οὕτε τέλος οὔτ' ἀρχὴ ἐφαίνετο.

7 Ἄλεξανδρος δὲ ὡς ἀπόρως μὲν εἰχεν ἔξευρεῖν λύσιν τοῦ δεσμοῦ, ἀλυτον δὲ περιιδεῖν οὐκ ἥθελε, μή τινα καὶ τοῦτο ἐξ τοὺς πολλοὺς κίνησιν ἐργάσηται, οἱ μὲν λέγουσιν, ὅτι παίσας τῷ ξίφει διέκοψε τὸν δεσμὸν καὶ λελύσθαι ἔφη· Ἀριστόθουλος δὲ λέγει ἔξελόντα τὸν ἕστορα τοῦ ῥυμοῦ, ὃς ἦν τύλος διαβεβλημένος διὰ τοῦ ῥυμοῦ διαμπάξ, ἔνυνέχων τὸν δεσμόν, ἔξελκύσαι ἔξω τοῦ ῥυμοῦ τὸν ζυγόν. ὅπως μὲν δὴ ἐπράχθη τὰ ἀμφὶ τῷ δεσμῷ τούτῳ Ἀλεξάνδρῳ, οὐκ ἔχω λισχυρίσασθαι. ἀπηλλάγη δ' οὖν ἀπὸ τῆς ἀμάξης αὐτός τε καὶ οἱ ἀμφὶ αὐτὸν ὡς τοῦ λογίου τοῦ ἐπὶ τῇ λύσει τοῦ δεσμοῦ ἔνυμβεβηκότος. καὶ γάρ καὶ τῆς νυκτὸς ἐκείνης βρονταί τε καὶ σέλας ἔξ οὐρανοῦ ἐπεσήμηναν· καὶ ἐπὶ τούτοις ἔθυε τῇ ὑστεραίᾳ Ἀλέξανδρος τοῖς φήνασι θεοῖς τά τε σημεῖα καὶ τοῦ δεσμοῦ τὴν λύσιν.

[Περὶ ληψις τῶν § 1—6 τοῦ κεφ. 4 :

Ἐκ Γορδίου πορεύεται δὲ Ἀλέξανδρος εἰς τὴν Ἀγκυραν καὶ ἀπὸ ἐκεῖ εἰς τὴν Παρλαγονίαν καὶ τὴν Καππαδοκίαν, τὰς δύοις καθυποτάσσει ἀνευ ἀντιστάσεως· ἔπειτα ἔξακολουθῶν τὴν πορείαν φθάνει εἰς τὴν Κιλικίαν καὶ διαβάς τὰς Κιλικίας πύλας εἰσέρχεται εἰς τὴν Ταρσόν].

B'. Ο Ἀλέξανδρος καὶ ὁ ἰατρός του Φίλιππος.

(Κεφ. 4)

4. Ἀλέξανδρος δέ, ὃς μὲν Ἀριστοθέούλῳ λέλεκται, ὑπὸ 7 καμάτου ἐνόσησεν· οἱ δὲ ἐς τὸν Κύδον ποταμὸν λέγουσι ῥῆψαντα νήξασθαι, ἐπιθυμήσαντα τοῦ ὕδατος, ἴδρωντα καὶ καύματι ἔχόμενον. ὁ δὲ Κύδονος ἡεὶ διὰ μέσης τῆς πόλεως· οἷα δὲ ἐκ τοῦ Ταύρου ὅρους τῶν πηγῶν οἱ ἀνισχουσῶν καὶ διὰ χώρου καθαροῦ ῥέων, ψυχρός τέ ἐστι καὶ τὸ ὕδωρ καθαρός· σπασμῷ τε οὖν ἔχεσθαι Ἀλέξανδρον καὶ θέρμαις ἵσχυραις 8 καὶ ἀγρυπνίᾳ ξυνεχεῖ· καὶ τοὺς μὲν ἄλλους ἰατροὺς οὐκ οἰεσθαι εἰναι βιώσιμον· Φίλιππον δὲ Ἀκαρνάνα, ἰατρόν, ξυνόντα Ἀλέξανδρῳ καὶ τά τε ἀμφὶ ἰατρικὴν ἐς τὰ μάλιστα πιστευόμενον καὶ τὰ ἄλλα οὐκ ἀδόκιμον ἐν τῷ στρατῷ ὅντα, καθῆραι ἔθέλειν Ἀλέξανδρον φαρμάκῳ· καὶ τὸν κελεύειν καθῆραι.

Τὸν μὲν δὴ παρασκευάζειν τὴν κύλικα· ἐν τούτῳ δὲ Ἀ- 9 λεξάνδρῳ δοθῆναι ἐπιστολὴν παρὰ Παριμενίωνος φυλάξασθαι· Φίλιππον· ἀκούειν γάρ διεφθάρθαι ὑπὸ Δαρείου χρήμασιν, ὃστε φαρμάκῳ ἀποκτεῖναι Ἀλέξανδρον. τὸν δέ, ἀναγγόντα τὴν ἐπιστολὴν καὶ ἔτι μετὰ χεῖρας ἔχοντα, αὐτὸν μὲν λαβεῖν τὴν κύλικα, ἐν ἦ ἦν τὸ φάρμακον· τὴν ἐπιστολὴν δὲ τῷ Φίλιππῳ δοῦναι ἀναγγῶναι· καὶ διμοῦ τόν τε Ἀλέξανδρον πί- 10 νειν καὶ τὸν Φίλιππον ἀναγινώσκειν τὰ παρὰ τοῦ Παριμενίωνος. Φίλιππον δὲ εὐθὺς ἐνδῆλον γενέσθαι, ὅτι καλῶς οἱ ἔχει τὰ τοῦ φαρμάκου· οὐ γάρ ἐκπλαγῆναι πρὸς τὴν ἐπιστολὴν, ἀλλὰ τοσόνδε μόνον παρακαλέσαι· Ἀλέξανδρον καὶ ἐς τὰ ἄλλα οἱ πελθεσθαι, ὅσα ἐπαγγέλλοιτο· σωθῆσθαι γάρ πειθόμενον. καὶ τὸν μὲν καθαρθῆναι τε καὶ ῥάϊσαι αὐτῷ τὸ νόσημα· Φί- 11 λίππῳ δὲ ἐπιδεῖξαι, ὅτι πιστός ἐστιν αὐτῷ φίλος, καὶ τοῖς ἄλγοις δὲ τοῖς ἀμφὶ αὐτόν, ὅτι αὐτοῖς τε τοῖς φίλοις βέβαιος ἐς τὸ ἀνύποπτον τυγχάνει ὥν καὶ πρὸς τὸ ἀποθανεῖν ἐρρωμένος.

[Περίληψις τῶν κεφ. 5, 6 καὶ 7 (§ 1—2) :

Ἐκ τῆς Ταρσοῦ δὲ Ἀλέξανδρος πορεύεται εἰς τὴν πόλιν Ἀγχίαλον καὶ ἀπὸ ἐκεῖ εἰς τὸν Σώχοντος ἐκ τούτων, ἀφ' οὗ καθηύπεται τὸν δρεινὸν λαοὺς τῆς Κιλικίας, ἐπιστρέφει εἰς τὴν Ταρσὸν καὶ τὸν μὲν Φιλάταν μὲ τὸν ἵππεῖς ἀποστέλλει εἰς τὸν ποταμὸν Πύραμον, αὐτὸς δὲ μὲ τὸν ὑπόλοιπον στρατὸν ἔρχεται εἰς τὸν Μαλλόν ἐνταῦθα μαρτύνει, διὰ τοῦτο δὲ Δαρεῖος μὲ τὸν πολυάριθμον στρατὸν τον εὑρίσκετο ἐστρατοπεδευμένος εἰς Σώχοντος, πόλιν τῆς Ἀσσυρίας. Οὐδὲ Ἀλέξανδρος μαθὼν τοῦτο διαβάνει τὰς ἐπὶ τοῦ Ἀμανοῦ δρους τῆς Ἀσίας δμωνύμους πύλας καὶ πορεύεται εἰς τὴν Ἰσσόν, ἀφήσας δὲ ἐκεῖ τὸν ἀσθενεῖς ἔρχεται διὰ τῆς παραλιακῆς δόδοις εἰς τὴν πόλιν Μυρίανδρον καὶ παρεσκευάζετο νὰ εἰσβάλῃ τὴν ἐπομένην εἰς τὴν Ἀσσυρίαν, δπως ἀντεπεξέλθῃ κατὰ τοῦ ἐν Σώχοις περσικοῦ στρατοῦ. Ἄλλὰ τὴν νύκτα ἐπελθοῦσα σφοδρὰ καταιγίς καὶ βροχὴ θυελλώδης ἀραικάζουν αὐτὸν νὰ παραμείνῃ ἐν Μυριάνδρῳ. Οὐδὲ Δαρεῖος δὲν ἀραιμένει τὸν Ἀλέξανδρον ἐν Σώχοις, ἀλλὰ διαβάς τὰς ἐπὶ τοῦ Ἀμανοῦ δρους δμωνύμους πύλας προχωρεῖ εἰς τὴν Ἰσσόν καὶ ταύτην καταλαβῶν φονεύει τὸν ἀνιῆ ενδισκομένους ἀσθενεῖς Μακεδόνας τὴν δὲ ἐπομένην προχωρεῖ εἰς τὸν ποταμὸν Πίναρον. Οὐδὲ Ἀλέξανδρος μαθὼν τὴν προέλασιν ταύτην τοῦ Δαρείου καὶ θέλων νὰ βεβαιωθῇ, ἀν αὕτη ἥτο πραγματική, ἀποστέλλει εἰς τὴν Ἰσσόν τινὰς τῶν ἑταίρων· οὗτοι δὲ ἐλθόντες καὶ παρατηρήσαντες, διὰ οἱ Πέρσαι πράγματι ἥσαν ἐστρατοπεδευμένοι παρὰ τὸν Πίναρον ποταμόν, ἀναγγέλλουν τοῦτο εἰς τὸν Ἀλέξανδρον].

Γ'. Προσλαλιὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου πρὸς τὸν στρατηγοὺς πρὸ τῆς ἐν Ἰσσῷ μάχης.

(Κεφ. 7)

3 7. Οὐδέ, συγκαλέσας στρατηγούς τε καὶ ἐλάρχας καὶ τῶν ἔνυμάχων τὸν ἡγεμόνας, παρεκάλει θαρρεῖν μὲν ἐκ τῶν ἥδη σφίσι καλῶς κεκινδυνευμένων, καὶ διὰ πρὸς νε-

νικημένους ὁ ἀγῶν νινικηκόσιν αὐτοῖς ἔσται, καὶ ὅτι ὁ θεὸς ὑπὲρ σφῶν στρατηγεῖ ἀμεινον, ἐπὶ νοῦν Δαρείῳ ἀγαγὼν καθεῖρξαι τὴν δύναμιν ἐκ τῆς εὐρυχωρίας ἐς τὰ στενόπορα, ἵνα σφίσι μὲν ἔντιμετρον τὸ χωρίον ἀναπτύξαι τὴν φάλαγγα, τοῖς δ' ἀχρείον τὸ πλήθος ἔσται τῇ μάχῃ, οὕτε τὰ σώματα οὔτε τὰς γνώμας παραπλησίοις.

Μακεδόνας τε γὰρ Πέρσαις καὶ Μήδοις, ἐκ πάνυ πολλοῦ 4 τρυφώσιν, αὐτοὺς ἐν τοῖς πόνοις τοῖς πολεμικοῖς πάλαι ἥδη μετὰ κινδύνων ἀσκουμένους, ἀλλως τε καὶ δούλοις ἀνθρώποις ἐλευθέρους, ἐς χεῖρας ἤξειν· δσοι τε Ἑλληνες Ἐλληνισιν, οὐχ ὑπὲρ τῶν αὐτῶν μαχεῖσθαι, ἀλλὰ τοὺς μὲν ἔν Δαρείῳ ἐπὶ μισθῷ καὶ οὐδὲ τούτῳ πολλῷ κινδυνεύοντας, τοὺς δὲ ἔν σφίσιν ὑπὲρ τῆς Ἐλλάδος ἐκόντας ἀμυνομένους· βαρθάρων τ' αὖ Θρᾳκας καὶ Παίονας καὶ Ἰλυριοὺς καὶ 5 Ἀγριανας τοὺς εὐρωστοτάτους τε τῶν κατὰ τὴν Εὐρώπην καὶ μαχιμωτάτους πρὸς τὰ ἀπονώτατά τε καὶ μαλακώτατα τῆς Ἀσίας γένη ἀντιτάξεσθαι· ἐπὶ δὲ Ἀλέξανδρον ἀντιστρατηγεῖν Δαρείῳ.

Ταῦτα μὲν οὖν ἐς πλεονεξίαν τοῦ ἀγῶνος ἐπεξήγει. τὰ δὲ 6 ζῆθα ὅτι μεγάλα ἔσται σφίσι τοῦ κινδύνου, ἐπεδείκνυεν. οὐ γὰρ τοὺς σατράπας τοὺς Δαρείου ἐν τῷ τότε κρατήσειν, οὐδὲ τὴν ἵππον τὴν ἐπὶ Γρανικῷ ταχθεῖσαν, οὐδὲ τοὺς δισμυρίους ἔνεοντας τοὺς μισθοφόρους, ἀλλὰ Περσῶν τε δι τι περ δφελος καὶ Μήδων καὶ δσα ἄλλα ἔθνη Πέρσαις καὶ Μήδοις 7 ὑπήκοα ἐποικεῖ τὴν Ἀσίαν, καὶ αὐτὸν μέγαν βασιλέα παρόντα, καὶ ὡς οὐδὲν ὑπολειψθήσεται σφισιν ἐπὶ τῷδε τῷ ἀγῶνι ὅτι μὴ κρατεῖν τῆς Ἀσίας ἔνιπάσης καὶ πέρας τοῖς πολλοῖς πόνοις ἐπιθεῖναι. ἐπὶ τούτοις δὲ τῶν τ' ἐς τὸ κοινὸν 7 ἔν λαμπρότητι ἥδη πεπραγμένων ὑπεμέμνησκε καὶ εἰ δή τῷ ιδίᾳ τι διαπρεπὲς ἐς κάλλος τετολμημένον, δόνομαστὶ ἔκαστον ἐπὶ τῷ ἔργῳ ἀνακαλῶν. καὶ τὸ αὐτοῦ οὐκ ἀκίνδυνον ἐν ταῖς μάχαις ως ἀνεπαχθέστατα ἐπεξήγει.

8 Λέγεται δὲ καὶ Ξενοφῶντος καὶ τῶν ἄμα Ξενοφῶντες μυρίων ἐς μηνῆμην ἐλθεῖν, ὡς οὐδέν τι οὕτε κατὰ πλῆθος οὕτε κατὰ τὴν ἀλλην ἀξίωσιν σφίσιν ἐπεοικότες, οὐδὲ ἵππεών αὐτοῖς παρόντων Θεσσαλῶν, οὐδὲ Βοιωτῶν ἢ Πελοποννησίων, οὐδὲ Μακεδόνων ἢ Θρακῶν, οὐδὲ δῆτα σφίσιν ἵππος ξυντέτακται, οὐδὲ τοξιτῶν ἢ σφενδονητῶν, δῆτι μὴ Κρητῶν ἢ Ροδίων ὀλίγων, καὶ τούτων ἐν τῷ κινδύνῳ
 9 ὅπλο Ξενοφῶντος αὐτοσχεδιασθέντων, οἱ δὲ βασιλέα τε ξὺν πάσῃ τῇ δυνάμει πρὸς Βαβυλῶνι αὐτῇ ἐτρέψαντο καὶ ἔθυη, δῆτα κατιόντων ἐς τὸν Εὔξεινον πόντον καθ' ὁδόν σφισιν ἐπεγένετο, νικῶντες ἐπῆλθον· δῆτα τ' ἀλλα ἐν τῷ τοιφδε πρὸ τῶν κινδύνων ἐς παράκλησιν ἀνδράσιν ἀγαθοῖς ἔξι ἀγαθοῦ ἥγεμόνος παραινεῖσθαι εἰκός.

Οἱ δὲ ἄλλοις ἄλλοιθεν δεξιούμενοί τε τὸν βασιλέα καὶ τῷ λόγῳ ἐπαίροντες ἄγειν ἦδη ἐκέλευον.

[Περίληψις τῶν κεφ. 10, 11 καὶ 12 (§ 1-2):

“Οἱ Ἀλέξανδρος διαβάται τὸν ποταμὸν μετὰ τοῦ ἵππου προσβάλλει πρῶτον τὸ ἀριστερὸν κέρας τῶν Περσῶν καὶ τρέπει αὐτὸν εἰς φυγήν. Μετὰ τοῦτο δὲ στρέφεται κατὰ τοῦ περσικοῦ κέντρου, τὸ δόποιον ἥγωντας ετοιμάζεται κατὰ τῆς μακεδονικῆς φάλαγγος. Τότε δὲ Δαρεῖος φοβηθεὶς δίδει τὸ σύνθημα τῆς φυγῆς, ἡ δύοις ἀμέσως γενικεύεται. Κατὰ τὴν μάχην ἐφορεύθησαν 100 χιλ. Πέρσαι, τὸ δὲ στρατόπεδον αὐτῶν κυριευθὲν περιέρχεται εἰς κεῖρας τῶν Μακεδόνων καὶ μετ' αὐτοῦ ἡ μάχη, ἡ σύζυγος καὶ τὰ τέκνα τοῦ Δαρείου. Τὴν ἐπομένην τῆς μάχης δὲ Ἀλέξανδρος, ἦν καὶ ἦτο πληγωμένος εἰς τὸν μηρόν, ἐπισκέπτεται τοὺς τραυματίας καὶ συναθροίσας τοὺς νεκροὺς θάπτει μεγαλοπρεπῶς· τοὺς δὲ ἐν τῇ μάχῃ ἀριστεύσαντας ἐπανεῖ καὶ βραβεύει διὰ κρημάτων].

*Δ'. Διαγωγὴ τοῦ Ἀλεξάνδρου πρὸς τὴν
οἰκογένειαν τοῦ Δαρείου.*

(Κεφ. 12)

12. Ο δὲ οὐδὲ τῆς μητρὸς τῆς Δαρείου οὐδὲ τῆς γυναι- 3
κὸς ἡ τῶν παιδῶν ἡμέλησεν. ἀλλὰ λέγουσί τινες τῶν τὰ
Ἀλεξάνδρου γραψάντων τῆς νυκτὸς αὐτῆς, ἢ ἀπὸ τῆς διώ-
ξεως τῆς Δαρείου ἐπανῆκεν, ἐς τὴν σκηνὴν παρελθόντα
αὐτὸν τὴν Δαρείου, ἥτις αὐτῷ ἔξηρημένη ἦν, ἀκοῦσαι γυναι-
κῶν οἰμωγὴν καὶ ἄλλον τοιοῦτον θόρυβον οὐ πόρρω τῆς
σκηνῆς· πυθέσθαι οὖν, αἴτινες γυναῖκες καὶ ἀνθ' ὅτου οὕτως 4
ἔγγυς παρασκηνοῦσι· καὶ τινα ἔξαγγειλαι, ὅτι· «Ὄ βασιλεῦ,
ἡ μήτηρ τε καὶ ἡ γυνὴ Δαρείου καὶ οἱ παιδεῖς, ὡς ἔξηργγέλθη
αὐταῖς, ὅτι τὸ τόξον τε τὸ Δαρείου ἔχεις καὶ τὸν κάνδυν
τὸν βασιλικὸν καὶ ἡ ἀσπὶς ὅτι κεκόμισται ὀπίσω ἡ Δαρείου,
ώς ἐπὶ τεθνεῶτι Δαρείῳ ἀνοιμώζουσι».

Ταῦτα ἀκούσαντα Ἀλέξανδρον πέμψαι πρὸς αὐτὰς Λεον- 5
νάτον, ἵνα τῶν ἑταίρων, ἐντειλάμενον φράσαι, ὅτι Τῇ Δα-
ρείος, τὰ δὲ ὅπλα καὶ τὸν κάνδυν ὅτι φεύγων ἀπέλιπεν ἐπὶ⁶
τῷ ἀρματὶ καὶ ταῦτα ὅτι μόνα ἔχει Ἀλέξανδρος. καὶ Λεον-
νάτον παρελθόντα ἐς τὴν σκηνὴν τὰ τε περὶ Δαρείου εἰπεῖν
καὶ ὅτι τὴν θεραπείαν αὐταῖς ἔνγχωρεῖ Ἀλέξανδρος τὴν
βασιλικὴν καὶ τὸν ἄλλον κόσμον καὶ καλεῖσθαι βασιλίσσας,
ἐπεὶ οὐδὲ κατ' ἔχθραν οἱ γενέσθαι τὸν πόλεμον πρὸς Δα-
ρείον, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς τῆς Ἀσίας διαπεπολεμῆσθαι
ἔννομις. ταῦτα μὲν Πτολεμαῖος καὶ Ἀριστόθουλος λέγουσι.

Λόγος δ' ἔχει καὶ αὐτὸν Ἀλέξανδρον τῇ ὑστεραίᾳ ἐλθεῖν 6
εἰσω ἔνν 'Ηφαιστίωνι μόνῳ τῶν ἑταίρων' καὶ τὴν μητέρα
τὴν Δαρείου ἀμφιγνοήσασαν, ὅστις δὲ βασιλεὺς εἶη αὐτοῖν,
ἐστάλθαι γὰρ ἀμφω τῷ αὐτῷ κόσμῳ, τὴν δὲ 'Ηφαιστίωνι
προσελθεῖν καὶ προσκυνῆσαι, ὅτι μείζων αὐτῇ ἐφάνη ἐκεῖνος.
ώς δὲ δὲ 'Ηφαιστίων τ' ὀπίσω ὑπεχώρησε καὶ τις τῶν ἀμφ' 7

αὐτήν, τὸν Ἀλέξανδρον δεῖξας, ἐκεῖνον ἔφη εἶναι Ἀλέξανδρον, τὴν μὲν καταιδεσθεῖσαν τῇ διαμαρτίᾳ ὑποχωρεῖν, Ἀλέξανδρον δ' οὐ φάναι αὐτὴν ἀμαρτεῖν· καὶ γάρ καὶ ἐκεῖνον εἶναι Ἀλέξανδρον.

8 Καὶ ταῦτα ἐγὼ οὕθ' ὡς ἀληθῆ οὕθ' ὡς πάντη ἀπιστα ἀνέγραψα. ἀλλ' εἴτε οὕτως ἐπράχθη, ἐπαινῶ Ἀλέξανδρον τῆς τ' ἐς τὰς γυναικας κατοικτίσεως καὶ τῆς ἐς τὸν ἐταῖρον πίστεως καὶ τιμῆς· εἴτε πιθανὸς δοκεῖ τοῖς ξυγγράψασιν Ἀλέξανδρος ὡς καὶ ταῦτα ἀν πράξας καὶ εἰπών, καὶ ἐπὶ τῷδε ἐπαινῶ Ἀλέξανδρον.

[Περὶ ληψις τοῦ κεφ. 13:

Μετὰ τὴν ἐν Ἰσσῷ μάχην ὁ Δαρεῖος φεύγων μαζὶ μὲ τὸν ἐκ τῆς μάχης διασωθέντας Πέρδοσας καὶ 4 χιλ. Ἐλληνας μισθοφόρους προχωρεῖ εἰς τὴν Θάψαν καὶ τὸν Εὐφράτην, ὁ δ' Ἀλέξανδρος προχωρῶν εἰς Φοινίκην φθάνει εἰς τὴν Μάραθον].

Ε'. Ἐπιστολαὶ Δαρείου καὶ Ἀλεξάνδρου.

(Κεφ. 14)

14. "Ἐτι δ' ἐν Μαράθῳ Ἀλεξάνδρου ὄντος ἀφίκοντο παρὰ Δαρείου πρέσβεις, ἐπιστολήν τε κομίζοντες Δαρείου καὶ αὐτοὶ ἀπὸ γλώσσης δεησόμενοι ἀφεῖναι Δαρείῳ τὴν μητέρα καὶ τὴν γυναικαν καὶ τὸν παῖδας, ἐδήλου δὲ ή ἐπιστολή, ὅτι Φιλίππῳ τε πρὸς Ἀρταξέρξην φιλία καὶ ξυμμαχία ἐγένετο καί, ἐπειδὴ "Ἀρσης δὲ οὗδε Ἀρταξέρξου ἐθασίλευσεν, ὅτι Φιλίππος ἀδικίας πρώτος ἐς βασιλέα Ἀρσην ἤρξεν οὐδὲν ἄχαρι ἐκ Περσῶν παθών. ἐξ οὐ δὲ αὐτὸς βασιλεύει Περσῶν, οὕτε πέμψαι τινὰ Ἀλέξανδρον παρ' αὐτὸν ἐς βεβαίωσιν τῆς πάλαι σύσης φιλίας τε καὶ ξυμμαχίας θετέος· τε ξὺν στρατιᾷ ἐς τὴν Ἀσίαν καὶ κακαὶ ἐργάσασθαι Πέρσας.

τούτου ἔνεκα καταβήναι αὐτὸς τῇ χώρᾳ ἀμυνῶν καὶ τὴν βόρειὴν τὴν πατρῷαν ἀνασώσων. τὴν μὲν δὴ μάχην, ὡς θεῶν τῷ ἔδοξεν, οὕτω κριθῆναι, αὐτὸς δὲ βασιλεὺς παρὰ βασιλέως γυναικά τε τὴν αὐτοῦ αἰτεῖν καὶ μητέρα καὶ παῖδας τοὺς ἀλόντας, καὶ φιλίαν ἐθέλειν ποιήσασθαι πρὸς Ἀλέξανδρον καὶ ἔνυμιαχος εἶναι Ἀλεξάνδρῳ· καὶ ὑπὲρ τούτων πέμπειν γέξιου Ἀλέξανδρον παρ' αὐτὸν ξὺν Μενίσκῳ τε καὶ Ἀρσίμᾳ, τοῖς ἀγγέλοις τοῖς ἐκ Περσῶν γῆκουσι, τοὺς τὰ πιστὰ ληψομένους τε καὶ ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου δώσοντας.

Πρὸς ταῦτα ἀντιγράφει Ἀλέξανδρος καὶ ἔνυμπέμπει τοῖς παρὰ Δαρείου ἐλθοῦσι Θέρσιππον, παραγγείλας τὴν ἐπιστολὴν δοῦναι Δαρείῳ, αὐτὸν δὲ μὴ διαλέγεσθαι ὑπὲρ μηδενός. ή δὲ ἐπιστολὴ ή Ἀλεξάνδρου ἔχει ὁδε· Οἱ ὑμέτεροι πρόγονοι ἐλθόντες ἐς Μακεδονίαν καὶ ἐς τὴν ἀλλην Ἑλλάδα κακῶς ἐποίησαν ἡμᾶς οὐδὲν προηδικημένοι· ἐγὼ δὲ τῶν Ἑλλήνων ἡγεμῶν κατασταθεὶς καὶ τιμωρήσασθαι βουλόμενος Πέρσας διέβην ἐς τὴν Ασίαν, ὑπάρξάντων ὑμῶν. καὶ γάρ Περινθίοις ἐθοιθήσατε, οἱ τὸν ἐμὸν πατέρα ἥδικουν, καὶ ἐς Θράκην, ἣς ἡμεῖς ἤρχομεν, δύναμιν ἔπειμψεν Ὡχος. τοῦ δὲ πατρὸς ἀποθανόντος ὑπὸ τῶν ἐπιθουλευσάντων, οὓς ὑμεῖς συνετάξατε, ὡς αὐτοὶ ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς πρὸς ἀπαντας ἐκομπάσατε, καὶ Ἀρσην ἀποκτείναντός σου μετὰ Βαγώου, καὶ τὴν ἀρχὴν κατασχόντος οὐ δικαίως οὐδὲ κατὰ τὸν Πέρσων νόμον, ἀλλὰ ἀδικοῦντος Πέρσας, καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τοὺς Ἑλληνας γράμματα οὐκ ἐπιτήδεια διαπέμποντος, ὅπως πρός με πολεμῶσι, καὶ χρήματα ἀποστέλλοντος πρὸς Δακεδαιμονίους καὶ ἀλλους τινὰς τῶν Ἑλλήνων, καὶ τῶν μὲν ἀλλων πόλεων οὐδεμιᾶς δεχομένης, Δακεδαιμονίων δὲ λαβόντων, καὶ τῶν παρὰ σοῦ πεμφθέντων τοὺς ἐμοῦ φίλους διαφθειράντων καὶ τὴν εἰρήνην, ἣν τοῖς Ἑλλησι κατεσκεύασα, διαλύειν ἐπιχειρούντων, ἐστράτευσα ἐπὶ σὲ ὑπάρξαντος σοῦ τῆς ἔχθρας.

7 Ἐπεὶ δὲ μάχη νενίκηκα πρότερον μὲν τοὺς σοὺς στρατηγοὺς καὶ σατράπας, νῦν δὲ σὲ καὶ τὴν μετὰ σοῦ δύναμιν, καὶ τὴν χώραν ἔχω τῶν θεῶν μοι δόντων, δσοι τῶν μετὰ σοῦ παραταξαμένων μὴ ἐν τῇ μάχῃ ἀπέθανον, ἀλλὰ παρ’ ἐμὲ κατέψυγον, τούτων ἐπιμέλοιμαι καὶ οὐκ ἀκοντεῖς παρ’ ἐμοὶ εἰσιν, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ ἔκόντες ἔνστρατεύονται μετ’ ἐμοῦ.

8 ὡς οὖν ἐμοῦ τῆς Ἀσίας ἀπάσης κυρίου ὅντος ἦκε πρὸς ἐμέ. εἰ δὲ φοβῇ, μὴ ἐλθὼν πάθης τι ἐξ ἐμοῦ ἄχαρι, πέμπε τινὰς τῶν φίλων τὰ πιστὰ ληφομένους. ἐλθὼν δὲ πρός με τὴν μητέρα καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τοὺς παιδας καὶ εἰ ἄλλο τι γέλεις αἴτει καὶ λάμβανε. ὅ τι γάρ ἀν πείθης ἐμέ, ἔσται σοι. καὶ τοῦ λοιποῦ ὅταν πέμπῃς παρ’ ἐμέ, ὡς πρὸς βασιλέα τῆς Ἀσίας πέμπε, μηδὲ ἐξ ἵσου ἐπίστελλε, ἀλλ’ ὡς κυρίῳ ὅντι πάντων τῶν σῶν φράζε, εἰ του δέγῃ. εἰ δὲ μή, ἐγὼ βουλεύσομαι περὶ σοῦ ὡς ἀδικοῦντος. εἰ δ’ ἀντιλέγεις περὶ τῆς βασιλείας, ὑπομείνας ἔτι ἀγώνισαι περὶ αὐτῆς καὶ μὴ φεῦγε, ὡς ἐγὼ ἐπὶ σὲ πορεύομαι, οὐ ἀν γῆς.

[Περίληψις τῶν κεφ. 15—24 :

Ἐξακολουθῶν τὴν πορείαν δὲ Ἀλέξανδρος διευθύνεται κατὰ τῆς Φοινίκης, τὴν δοπίαν καθυποτάσσει ἄνευ μάχης πλὴν τῆς Τύρου, ἡ δοπία μόνη ἐκ τῶν Φοινικῶν πόλεων ἥρωνθη νὰ ὑποταχθῇ διὰ τοῦτο δὲ Ἀλέξανδρος προσβάλλει αὐτὴν καὶ πολιορκεῖ μετὰ ἐπτάμηνον δὲ πολιορκίαν καθυποτάσσει καὶ ταύτην].

**Στ'. Ἀπόκρισις τοῦ Ἀλεξάνδρου εἰς τὸν Δαρεῖον
ἀποστείλαντα πρὸς αὐτὸν προτάσεις
περὶ εἰρήνης.**

(Κεφ. 25)

25. Ἔτι δὲ ἐν τῇ πολιορκίᾳ τῆς Τύρου ἔνυνεχομένου Ἀλεξάνδρου ἀφίκοντο παρὰ Δαρείου πρέσβεις ὡς αὐτὸν ἀπαγγέλλοντες μύρια μὲν τάλαντα ὑπὲρ τῆς μητρός τε καὶ τῆς

γυναικὸς καὶ τῶν παῖδων δοῦναι ἐθέλειν Ἀλεξάνδρῳ Δαρεῖον τὴν δὲ χώραν πᾶσαν τὴν ἐντὸς Εὐφράτου ποταμοῦ ἔστε ἐπὶ θάλασσαν τὴν Ἐλληνικὴν Ἀλεξάνδρου εἶναι· ἀγαγόμενον δὲ γυναικα τὴν Δαρείου παῖδα Ἀλέξανδρον φίλον τε εἶναι Δαρείῳ καὶ ξύμμαχον. καὶ τούτων ἐν τῷ ξυλλόγῳ 2 τῶν ἑταίρων ἀπαγγελθέντων Παρμενίωνα μὲν λέγουσιν Ἀλεξάνδρῳ εἰπεῖν, δτι αὐτὸς ἂν Ἀλέξανδρος ὥν ἐπὶ τούτοις ἡγάπησε καταλύσας τὸν πόλεμον μηκέτι τὸ πρόσω κιγδυνεύειν· Ἀλέξανδρον δὲ Παρμενίων ἀποκρίνασθαι, δτι καὶ αὐτὸς ἄν, εἴπερ Παρμενίων ἦν, οὕτως ἐπραξεῖν, ἐπεὶ δὲ Ἀλέξανδρός ἐστιν, ἀποκρινεῖσθαι Δαρείῳ, ἀπερ δὴ καὶ ἀπεκρινατο. ἔφη γὰρ οὕτε χρημάτων δεῖσθαι παρὰ Δαρείου οὕτε 3 τῆς χώρας λαβεῖν ἀντὶ τῆς πάσης τὸ μέρος· εἶναι γὰρ τά τε χρήματα καὶ τὴν χώραν αὐτοῦ πᾶσαν ἀγαγέσθαι τε γυναικα εἰ ἐθέλοι τὴν Δαρείου παῖδα, ἀγαγέσθαι ἂν καὶ οὐ διδόντος Δαρείου· ἐκέλευε τε αὐτὸν ἥκειν, εἰ τι εὑρέσθαι ἐθέλοι φιλάνθρωπον παρ' αὐτοῦ. ταῦτα δές ἥκουσε Δαρεῖος, τὰς μὲν ξυμβάσεις ἀπέγνω τὰς πρὸς Ἀλέξανδρον, ἐν πάρασκευῇ δὲ τοῦ πολέμου αῦθις ἦν.

[Περίληψις τῶν κεφ. 26 - 27:]

Μετὰ ταῦτα δὲ Ἀλέξανδρος βαδίζει κατὰ τῆς Γάζης, ἡ δποία μόρη ἐξ ὅλης τῆς Παλαιστίνης καὶ Συρίας δὲν εἰχεν ἀκόμη προσχωρήσει εἰς αὐτόν. Πολιορκήσας δὲ καὶ ταῦτην κυριεύει καὶ χρησιμοποιεῖ ὡς πολεμικὸν δρμητήριον].

[Περίληψις τῶν λοιπῶν βιβλίων (3-7):

'Ἐκ τῆς Γάζης προχωρεῖ δὲ Ἀλέξανδρος εἰς τὴν Αἴγυπτον, τὴν δποίαν καταλαμβάνει οὐδεμίαν εὐρῶν ἀντίστασιν· εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν πρωτεύουσαν αὐτῆς Μέμφιν προσφέρει θυσίας εἰς τὸν θεόν τῶν Αἴγυπτίων· Ἀπιν καὶ τελεῖ ἀγῶνας μουσικοὺς καὶ γυμνικούς. Ἐκ τῆς Μέμφιδος καταπλέει εἰς Κάνωβον· ἐνταῦθα εἰς

λωδίδα γῆς διαχωρίζουσαν τὴν λίμνην Μαρεώτιδα ἀπὸ τῆς θαλάσσης, κτίζει πόλιν, ὁρομασθεῖσαν Ἀλεξάνδρειαν. Μετὰ ταῦτα ἐπισκέπτεται τὸ ἐν τῇ Λιβυκῇ ἐρήμῳ μαρτεῖον τοῦ θεοῦ Ἀμμωνος καὶ ἀφ' οὗ ἔλαβε τὸν χρησμόν, τὸν δποῖον αὐτὸς ἥθελεν, ἐπιστρέφει εἰς τὴν Μέμφιν ἐνταῦθα δὲ διαμένων δέχεται ἐπικονιούσας ἀποσταλέεσας εἰς αὐτὸν ὑπὸ τοῦ Ἀντιπάτρου ἐκ Μακεδονίας, τακτοποιεῖ τὰ τῆς διοικήσεως τῆς Αἴγυπτου, ἐπιστρέφει ἔπειτα εἰς τὴν Φουιίκην καὶ διὰ τῆς Θαψάκου καταδιώκων τὸν Δαρεῖον προχωρεῖ πρὸς τὸν Εὐφράτην· τοῦτον διαβάς μαρθάνει, διὰ τοῦ Δαρεῖος μὲ πολύναριθμον στρατὸν ἐστρατοπέδευεν ἐν Γανγαμήλοις καὶ προχωρήσας συνάπτει πρὸς αὐτὸν μάχην καὶ νικᾷ. Μετὰ ταῦτα προχωρεῖ πρὸς τὴν Βαβυλῶνα· οἱ κάτοικοι ἔξελθόντες μετὰ τῶν ἱερέων καὶ ἀρχόντων παραδίδουν εἰς αὐτὸν τὴν πόλιν· ἐκ τῆς Βαβυλῶνος πορεύεται πρὸς τὰ Σοῦσα· ἐνταῦθα εὑρίσκει ἀπείρονας θησαυροὺς καὶ τοὺς ὑπὸ τοῦ Ξέρξου ἀρισταγέντας ἐξ Ἀθηνῶν χαλκοῦς ἀνδριάντας τοῦ Ἀρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος, τοὺς δποίους ἐπιστρέφει εἰς τοὺς Ἀθηναίους. Ἐξακολουθῶν τὴν πορείαν διὰ τῆς δρεινῆς χώρας τῶν Οὐξίων (ΒΑ. τῶν ἐκβολῶν τοῦ Τίγρητος) διέρχεται τὰ φυλασσόμενα ὑπὸ Περσῶν στενὰ τῆς Περσίδος καὶ εἰσέρχεται εἰς τὴν πρωτεύουσαν αὐτῶν Περσέπολιν, τῆς δποίας τὰ ἀνάκτορα πυρπολεῖ· ἐκ Περσεπόλεως προχωρήσας εἰς Μηδίαν φθάρει εἰς τὰ Ἐκβάτανα καὶ καταδιώκων τὸν Δαρεῖον διέρχεται τὰς Κασπίας πύλας· μαθῶν δέ, διὰ τοῦ σατράπης τῆς Βακτριανῆς Βῆσσος εἶχεν αἰχμαλωτίσει τὸν Δαρεῖον, σπεύδει εἰς καταδίωξιν τοῦ Βῆσσου. Ὁ Βῆσσος θεωρῶν τὸν Δαρεῖον ὡς πρόσκομμα εἰς τὴν πορείαν τοῦ πληγώντος αὐτὸν θανατίμως καὶ ἀφήσας ἐν τῇ ὄδῷ ἐπιταχύνει τὴν φυγὴν τού· δὲ Ἀλέξανδρος φθάσας εὑρίσκει τὸν Δαρεῖον νεκρόν. Καταβαλὼν ἔπειτα τοὺς Μάρδους καὶ ὑποτάξας τοὺς Ὑρωνίους καὶ Παρθιαίους εἰσβάλλει εἰς τὴν Ἀρείαν χώραν (τὸ σήμερον Ἀφγανιστάν) καὶ εἰς τὴν χώραν τῶν Δαγγῶν. Ἐκεῖ δὲ Ἀλέξανδρος μὲ τὴν ὑπόνοιαν διὰ τοῦ Φιλώτας, διέλειπεν τοῦ Παρθιαίους, ἀπὸ σκοποῦ ἀπέκρουψεν ἀπὸ τοῦ Ἀλεξάνδρου καταγγελθεῖσαν τιὰ συνωμοσίαν κατὰ τῆς ζωῆς του, διατάσσει νὰ φονεύσουν καὶ αὐτὸν καὶ τὸν γηραιὸν Παρθιαίωνα. Ἐξακολουθῶν τὴν καταδίωξιν τοῦ Βῆσσου προχωρεῖ διὰ τῆς Ἀραχωσίας καὶ διαβάς τὸν Ἰνδικὸν Καύκασον εἰσβάλλει εἰς τὴν

Βακτριανήν, τὴν ὅποιαν ὑποτάσσει ἄνευ μάχης· διαβάς δὲ τὸν Ὡξον καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν Σογδιανήν συλλαμβάνει τὸν ἐνταῦθα καταφυγόντα Βῆσσον, ὅστις ἀκρωτηριασθεὶς θανατώνεται.

Διὰ τῆς Σογδιανῆς ἔπειτα ὁ Ἀλέξανδρος διαβαίνει τὸν Τάναιν ποταμὸν (τὸν καὶ Ἱαξάρτην λεγόμενον) καὶ ὑποτάσσει τὸν Σκύθας. Τότε ἐφόνευσεν εἰς συμπόσιον καὶ τὸν στρατηγὸν Κλεῖτον, διότι οὗτος περιελθὼν εἰς κατάστασιν μέθης ὠμύλησε μετὰ πολλῆς αὐθαδείας πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον. Μετὰ τὴν καθυπόταξιν τῶν Σκυθῶν ἐπανέρχεται εἰς τὴν Σογδιανήν καὶ ὑποτάξεις αὐτὴν ἐκστρατεύει κατὰ τῶν Παραιτανῶν, τοὺς δοποίους ὑποτάσσειν ἔπειτα διαβάς τὸν Παραπάμισον κατέρχεται διὰ τῆς Νικαίας εἰς Κωφῆγα ποταμὸν βαδίζων κατὰ τῶν Ἰνδῶν.

Φθάσας εἰς τὴν μεταξὺ τοῦ Ἰνδοῦ καὶ Ὑδάσπου πόλιν Τάξιλα ὑποτάσσει αὐτὴν καὶ ἐπελθὼν κατὰ τὸν βασιλέως Πώρου τυκῷ αὐτὸν ἀπὸ τοῦ Ὑδάσπου πορευθεὶς πρὸς Α. καὶ διαβάς τοὺς ποταμοὺς Ἀκεσίνην καὶ Ὑδραώτην φθάνει εἰς τὸν Ὑφασιν ποταμόν· ἐνταῦθα οἱ στρατιῶται τον ἀροῦνται νὰ προχωρήσουν περαιτέρω· διὰ τοῦτο ἀναγκάζεται νὰ ἐπιστρέψῃ δπίσω.

Ἐπανελθὼν εἰς τὴν Νίκαιαν καὶ ἐπιβιβασθεὶς μετὰ τοῦ στρατοῦ τοῦ εἰς τὰ πλοῖα καταπλέει τὸν Ἰνδὸν ποταμόν· κατὰ τὸν καταπλοὺν καθυποτάσσει πλὴν ἄλλων λαῶν τῆς Ἰνδικῆς καὶ τοὺς Μαλλούς. Ἐξακολούθων δὲ τὸν πλοῦν φθάνει εἰς τὴν πόλιν Πάταλα, ἐκ τῆς δοπίας τὸν μὲν στόλον ὑπὸ τὸν γαύαρχον Νέαρχον ἀποστέλλει διὰ τοῦ Περσικοῦ κόλπου εἰς τὰς ἐκβολὰς τοῦ Ἐνφράτου καὶ Τίγρητος, αὐτὸς δὲ ἀποφασίζει νὰ ἐπιστρέψῃ μετὰ τοῦ στρατοῦ τον εἰς τὴν Περσίαν διὰ τῆς Γαδωσίας. Ἐκκινήσας δὲ κατ’ Αἴγυοντον τοῦ 325 π. Χ. διέρχεται τὴν χώραν τῶν Ἀρβιτῶν καὶ Ὁρειτῶν καὶ εἰσέρχεται εἰς τὴν Γαδωσίαν. Ἄλλ’ ἡ πορεία διὰ τῆς ξηρᾶς, ἀνύδρου καὶ ἀμμώδους ταύτης χώρας ὑπῆρξεν ἀνιαρὰ καὶ βλαβερωτάτη διὰ τὸν στρατόν, τοῦ δοποίου μέγα μέρος ἀπώλεσθη. Ἐξηντλημένοι ὑπὸ τῆς πείνης, τῆς δίψης καὶ τῶν νόσων, καταπεπονημένοι, δρακένδυτοι φθάνουν οἱ λοιποὶ περὶ τὸν Δεκέμβριον, δύο διλοὺς μῆνας ἀπὸ τῆς ἀναχωρήσεως ἐκ τῶν συνόρων τῆς χώρας τῶν Ὁρειτῶν, εἰς τὴν πρωτεύουσαν τὴν Γαδωσίας, τὰ Ποῦρα, ὅπου δ’ Ἀλέξανδρος παρέχει βραχεῖαν ἀνάπτανσιν εἰς τὸν ταλαιπωο-

μέρους στρατιώτας του. Μετά ταῦτα εἰσέρχεται εἰς τὴν Καρμανίαν, εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς δύοις καταφθάνει καὶ δὲ Νέαοχος μετὰ τοῦ στόλου. Ἐκ Καρμανίας δὲ Ἀλέξανδρος τὸν μὲν Ἡφαιστίωνα μετὰ τοῦ μεγαλυτέρου μέρους τοῦ στρατοῦ ἀποστέλλει εἰς τὴν Περσίδα, αὐτὸς δὲ μετὰ τοῦ ὑπολοίπου πορεύεται εἰς τὰς Πασαργάδας, δύον φθάσας ἐπισκέπτεται τὸν τάφον Κύρου τοῦ μεγάλου τοῦτον δὲ εὑρὼν κατεστραμμένον ἀποκαθιστᾷ εἰς τὴν προτέραν τον κατάστασιν.

Ἐκ τῶν Πασαργαδῶν πορεύεται εἰς τὴν Περσέπολιν καὶ ἐκ ταύτης διὰ τῶν Περσίδων πυλῶν εἰς τὰ Σοῦσα· ἐνταῦθα τελεῖ τοὺς γάμους τους κατὰ τὰ περσικὰ ἔθιμα μετὰ τῆς θυγατρὸς τοῦ Δαρείου Βαρσίνης, εἰς δὲ τὸν πιστόν του φίλον Ἡφαιστίωνα δίδει ὡς σύζυγον ἄλλην θυγατέρα τοῦ Δαρείου, τὴν Δρύπετιν προικίζει 80 ἄλλας ἔγκριτονς Περσίδας, τὰς δύοις ἔλαβον συζύγους οἱ στρατηγοί τους ὡσάντως δίδει πλούσιας δωρεᾶς εἰς 10 χιλ. Μακεδόνας νυμφευθέντας Ἀσιάτιδας καὶ εἰς δλον τὸν στρατὸν διανέμει 20 χιλ. τάλαντα πρὸς πληρωμὴν τῶν χρεῶν των καὶ διὰ πλούσιων δώρων καὶ στεφάνων τιμῆς τοὺς ἐν τοῖς πολέμοις διακριθέντας εἰς δὲ τὸν Μακεδονικὸν στρατὸν κατατάσσει 30 χιλ. Πέρσας δπλίσας αὐτοὺς μὲν Μακεδονικὰ ὅπλα καὶ ὀνομάσας Ἐπιγόνους. Ἐκ τῶν Σούσων καταπλέει διὰ τοῦ Εὐλαίου ποταμοῦ εἰς τὸν Περσικὸν κόλπον καὶ ἐπειτα ἀναπλεύσας τὸν Τίγρητα φθάνει εἰς τὴν πόλιν Ὁριν. Ἐνταῦθα συγκαλέσας τοὺς Μακεδόνας ἀνακοινώνει εἰς αὐτοὺς, ὅτι τοὺς κατασταθέντας ἀχρήστους εἰς τὸν πόλεμον ἔνεκα τῆς ἡλικίας καὶ τῶν κακουχιῶν θέτει ἀπολύτην καὶ θὰ στείλῃ εἰς τὴν πατρίδα ἀνταμείβων αὐτοὺς διὰ δώρων. Τὴν ἀνακοίνωσιν ταύτην θεωρήσαντες οἱ Μακεδόνες ὡς ὑβριν καὶ περιφρόνησιν ἀγαπατοῦντες τοῦ Ἀλεξάνδρου, κατὰ τοῦ δούλου ἥσαν δυσηρεστημένοι καὶ διὰ τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ γενομένην κατάταξιν εἰς τὸν στρατόν των τῶν 30 χιλιάδων Περσῶν καὶ τὴν ἐξόπλισιν αὐτῶν μὲν Μακεδονικὰ ὅπλα ζητοῦν δὲ πάντες τὴν ἀπόλυτην των, διὰ τὰ ἐπιστρέψοντα εἰς τὴν πατρίδα. Ὁ Ἀλέξανδρος δργισθεὶς κατὰ τῶν Μακεδόνων ἐκφωνεῖ λόγον, ἐν τῷ δούλῳ ὑπενθυμίζει ὅσα αὐτὸς καὶ ὁ πατήρ του ἐπράξαν ὑπὲρ τοῦ Μακεδονικοῦ ἔθρους μετὰ ταῦτα ἀποχωρεῖ εἰς τὰ ἐν Ὁριδι ἀνάκτορα· συγκαλέσας δὲ ἐν αὐτοῖς τοὺς ἐπιλέκτους τῶν Περσῶν διαγέμει εἰς αὐτοὺς

τὰς ἡγεμονίας τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ καὶ πολλοὺς ἐξ αὐτῶν ὄνομάζει συγγενεῖς. Ταῦτα μαθόντες οἱ Μακεδόνες ἔρχονται εἰς τὰ ἀνάκτορα καὶ μετὰ δακρύων ζητοῦν παρὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου συγγράμμην· οὗτος συγχωρεῖ πάντας· θυσίᾳ δὲ καὶ ἑστίασις ἀπὸ κοινοῦ Ἐλλήνων καὶ βαρβάρων ἐπισφραγίζουν τὴν συμφιλίωσιν. Εὐθὺς δὲ κατόπιν 10 χιλ. Μακεδόνες, οἱ δόποιοι ἦσαν ἀνίκανοι εἰς τὸν πόλεμον, ἐκουσίως δέχονται νὰ ἐπιστρέψουν εἰς τὴν πατρίδα εἰς τούτους δὲ Ἀλέξανδρος δίδει τὸν μισθὸν μέχρι τῆς εἰς τὴν πατρίδα ἀφίξεως των, ὡς δῶρον δὲ ἀνὰ ἐν τάλαντον ἀποστέλλει δὲ ὡς στρατηγὸν αὐτῶν τὸν πιστόν του Κράτερον. Ἐκ τῆς Ὡπιδος δὲ Ἀλέξανδρος πορεύεται εἰς τὰ Ἐκβάτανα τῆς Μηδίας· ἐνταῦθα τελεῖ θυσίας καὶ ἀγδνας μουσικοὺς καὶ γυμνικοὺς καὶ συμπόσια· ἀλλ' ἐν τῷ μέσῳ τῶν διασκεδάσεων ἀποθνήσκει αἴφνης δὲ ἐπιστήθιος φίλος του Ἡφαιστίων καὶ ὁ θάνατος τούτου παρὰ πολὺ λυπεῖ τὸν βασιλέα. Ἐξ Ἐκβατάνων ἐπέρχεται κατὰ τῶν δρεινῶν καὶ ληστρικῶν Κοσσαίων καὶ μετὰ τὴν καθυπόταξιν τούτων μεταβαίνει εἰς τὴν Βαβυλῶνα, ὅπου δέχεται πρεσβείας ἐξ ὅλων σχεδὸν τῶν λαῶν τῆς γῆς, οἱ δόποιοι ἐπαινοῦν καὶ στεφανώνουν αὐτὸν διὰ τὰ κατορθώματά του. Ἐν φέρεται δὲ ἐν Βαβυλῶνι παρεσκεύαζε μεγάλην ραντικήν ἐκστρατείαν κατὰ τῆς Ἀραβίας, μετὰ θυσίαν καὶ εὑωχίαν ἀσθενήσας ἐκ σφοδροῦ πυρετοῦ ἀποθνήσκει τὸν Ἰούνιον τοῦ 323 π. Χ.].

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

Κεφ. 1.

παρέρχομαι πορεύομαι. — στρατιὰ ἐκστρατεία. — ἔξηγοῦμαι τινος προηγοῦμαι, εἴμαι ἡγεμών τινος. — νεωτερίζω τι ἐπιχειρῶ νεωτερισμούς τινας, δεικνύομαι κάπως στασιαστικός. — ἀττα=τινά. — ἔφοδος ἐμφάνισις. — ἐς τιμὴν ἔυγχωρῶ τινι τιμητικῶς παραχωρῶ εἰς τινα. — στόλος ἐκστρατεία.

Κεφ. 11.

§ 3—4. *ἔξελαύνω ἔφ' Ἐλλησπόντου ἔξιοqmῶ, ξεκινῶ ποδὸς τὸν Ἑλλ. — ἐπιτρέπω τινὶ τι ἀναθέτω εἰς τινα τὴν διαχείρισίν τινος. — στόλος πορεία. — παραμείβω τὸ Πάγγαιον τὴν (δδὸν) ὥς ἐπ' Ἀβδηρα παρακάμψας τὸ Πάγγ. βαδίζω τὴν ὁδὸν τὴν φρέουσαν εἰς Ἀβδ. — ἐπὶ θαλάσση φυισμένος παραθαλάσσιος. — ἔνθεν=ἐντεῦθεν. — εὐπετῶς εὐκόλως.*

§ 5. *ἔξόρμησις ἐκκίνησις. — ἄμ^ρ Ἀγαμ. μετὰ τοῦ Ἀγαμ. — δ νοῦς δ σκοπός. — οἶ=αὐτῷ (τῷ Ἀλ.). — Πρωτεσίλαος ἥρως τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου ἐκ Θεσσαλίας πρῶτος ἀποβιβασθεὶς εἰς τὴν Ασιατικὴν ἀκτὴν ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ Ἐκτορος.*

§ 6. *ἡ ἴππος τὸ ἵππικόν. — κατᾶραι τοῦ καταίρω καταπλέω. — δ λόγιος κατέχει ἥ παράδοσις ἐπικρατεῖ, λέγουσιν δ πλείων λόγιος κατέχει ἥ κοινὴ παράδοσις ἐπικρατεῖ. — στρατηγὶς ναῦς ναυαρχίς. — διαβάλλω διαπεραιοῦμαι. — σπένδω κάμνω σπονδὴν (δηλ. θυσίαν δι' οἴνου). — πόντος θάλασσα.*

§ 7. *στέλλομαι ξεκινῶ, ἐκπλέω. — ἀναθεῖναι τοῦ ἀνατίθημι ἀφιερώνω. — καθελεῖν τοῦ καθαίρω καταβιβάζω καὶ παραλαμβάνω. — ἔργον πόλεμος. — Ἐρκετὸς διότι εἰχεν εἰς τὸ ἔρκος, τὸ προαύλιον, βωμὸν ὃς θεὸς προστάτης τῆς οἰκίας. — μῆνιν τῷ γένει τὴν δογὴν κατὰ τοῦ γένους. — παραιτοῦμαι ζητῶ ν' ἀποτρέψω. — Νεοπτολέμου . . . , δ Νεοπτόλεμος, δ υἱὸς τοῦ Ἀχιλ-*

λέως, είχε φονεύσει τὸν γηραιὸν Πρίαμον παρὰ τὸν βωμὸν τοῦ Ἐρκείου Διός. — δ δὴ ἐς αὐτὸν καθῆκε (τοῦ καθήκω) τὸ δποῖον, ώς γνωστόν, μέχρις αὐτοῦ (τοῦ Ἀλεξ.) κατήρχετο· δ Ἀλέξ. πρὸς μητρὸς κατήγετο ἐκ τοῦ γένους τῶν Αἰακιδῶν, εἰς τὸ δποῖον ἀνῆκον καὶ δ Ἀχιλλεὺς καὶ δ Νεοπτόλεμος.

§ 8. ἐπὶ τούτῳ μετὰ τοῦτον. — ἐπιχώριοι ἔγχωριοι. — ἐς τὴν ἐπειτα μνήμην διὰ τὴν δόξαν του (ἴνα δοξασθῆ) παρὰ τοῖς μεταγενεστέροις.

Κεφ. 12.

§ 6—7. δύναμις στρατός.—παραμείβω παρέρχομαι. — δρῶν = δρέων. — τὰ Ἰδαῖα δρη τὸ δρος Ἰδη. — ἐκδιδοῖ = ἐκδίδωσι. ἐκδίδωμι ἐκβάλλω. — σκοποὶ πρόσκοποι, στρατιῶται προπορευόμενοι πρὸς κατόπτευσιν. — αὐτῷ ὑπὸ αὐτοῦ. — τῶν ἐταίρων τὴν ἔλην τὴν ἔλην τοῦ βαρέος ἵππικου· ἐν τῷ βαρεῖ ἵππικῷ τὴν πρώτην τάξιν είχον οἱ ἵππεῖς οἱ στρατολογούμενοι ἐκ τῶν εὐγενῶν Μακεδόνων καὶ δύνομαζόμενοι ἐταῖροι (οἱ ἐταῖροι ἵππεῖς, ή ἵππος η ἐταιρική, ή τῶν ἐταίρων ἵππος). οὗτοι διηροῦντο εἰς δκτὸ συνήθως ἔλας ἐκάστη ἔλη εἶχεν 150—300 ἀνδρας. — πρόδρομοι οἱ ἐλαφρῶς ὠπλισμένοι ἵππεῖς. — πάροδος διέλευσις. — ἐνδιδομαι πρός τινος παραδίδομαι ὑπὸ τινος.

§ 8—10. ὑπαρχος ὁ ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ σατράπου, ὁ ὑποσατράπης. — ὑπὲρ = περὶ. — τὰ παρόντα ή παροῦσα κατάστασις τῶν πραγμάτων. — διὰ κινδύνου ἔρχομαι πρός τινα διακινδυνεύω μαχόμενος πρός τινα. — περίειμι τινός τινι είμαι ὑπέρτερος τινος κατά τι. — προέρχομαι ὑποχωρῶ. — χιλδς χόρτος. — σύλλογος συνέλευσις. — περιορῶ ἐπιτρέπω. — οἱ ὑπό τινι τεταγμένοι οἱ ὑπήκοοι τινος. — Ἀρσίτη = τῇ Ἀρσίτου γνώμη. — τριβὴ βραδύτης, ἀναβολή. — τῆς ἐκ βασιλέως τιμῆς οὕνεκα ἴνα διατηρῇ τὴν παρὰ τῷ μ. βασιλεῖ ὑπόληψίν του.

Κεφ. 13.

§ 1—2. οἱ προκατασκεψόμενοι ἐκεῖνοι, οἱ δποῖοι ἔμελλον νὰ κατοπτεύσουν (προηγουμένως). — σαρισσοφόροι οἱ φέροντες σάρισσαν, μακρὸν Μακεδονικὸν δόρυ 14—16 ποδῶν μήκους τῶν πεζῶν, βραχύτερον δὲ καὶ ἐλαφρότερον τῶν ἵππων. — ἐφεστάναι δτι είχον σταθῆ.

§ 3—5. ὡς ἔχομεν ὅπως εὐρισκόμεθα (δηλ. συντεταγμένοι). —λειπούμενοις, δηλ. ήμῶν· λείπομαι τινός τινι είμαι κατώτερος (ἀσθενέστερός) τινος κατά τι. —ἀνλίξομαι στρατοπεδεύω. —ταύτη ἔνεκα τούτου. —παρέχει (ἀπόδοσ.) εἶναι δυνατόν. —ἔωθεν ἀπὸ πρωῖας, τὸ πρῶτον. —διαβάλλω τὸν πόρον διαπερῶ τὸν ποταμόν. —ὑποφθάνω προλαμβάνω. —μοι δοκοῦμεν = δοκῶ. —ἐπιχειρῶ τῷ ἔργῳ ἀρχίζω τὴν μάχην. —ἐν μετώπῳ = ἐπὶ φάλαγγος ἢ ἐν φάλαγγι ἐν ἐκτεταμένῃ γραμμῇ. —εἰσὶν αἱ αὐτῶν (εἰσιν) = τινὲς αὐτῶν (δηλ. τῶν ὁχθῶν) εἰσι. —κατὰ νέρας ἐν μακρᾷ σειρᾷ (ἀντίθ. τοῦ ἐν μετώπῳ). —ῆπερ ἀσθενέστατον (δηλ. ἔστι) ὅπου ἡ παρατάξις εἴναι ἀσθενεστάτη: ἐν ᾧ παρατάξει ἡμεῖς εἴμεθα ἀσθενέστατοι. —ἐκβαίνουσιν (ἡμῖν) ἐπικείσονται ἐὰν ἐκβαίνωμεν, θὰ ἐπιτεθοῦν καθ' ἡμῶν. —σφάλμα ἀτύχημα. —ἔς τὰ παρόντα = ἐν τῷ παρόντι. —χαλεπὸς ἐπιζήμιος. —κρίσις ἔκβασις. —σφαλερὸς ἐπικίνδυνος.

§ 6—7. ἐκφαυσίζω ἔξευτελίζω, περιφρονητικῶς ὀνομάζω. —εἰργω ἐμποδίζω. —ὡς ἔχομεν ἀνευ ἀναβολῆς, εὐθύς. —πρὸς Μακεδ. τῆς δόξης = πρὸς τῆς δόξης τῶν Μακεδ. ἀριθμὸν εἰς τὴν δόξαν τῶν Μ. —δέξιτης δρμητικότης. —ποιοῦμαι = ἡγοῦμαι. —τοῦ σφῶν δέους τοῦ φόβου των (πρὸς ἡμᾶς).

Κεφ. 14.

§ 1—3. ἡγοῦμαι ἀναλαμβάνω τὴν διοίκησιν. —παράγω προχωρῶ. —προετάχθησαν τοῦ δεξιοῦ ἐτάχθησαν εἰς τὸ ἀκρότατον δεξιὸν κέρδας. —τοὺς ἑταίρους τοὺς ἱππέας ἵδ. κεφ. 12, § 7. —ἐπιτάττομαι τινι τάσσομαι πλησίον τινός. —ἔχομαι τινος είμαι πλησίον τινός. —οἱ ὑπασπισταὶ τῶν ἑταίρων σῶμα ἐλαφροῦ πεζικοῦ ἀντιστοιχοῦ πρὸς τὸ σῶμα τῶν Ἑλλήνων πελταστῶν. —ἐπὶ τούτοις (δηλ. ἐτάχθη) πλησίον τούτων. —ἡ φάλαγξ = ἡ τάξις τὸ τάγμα. —ἐπὶ δὲ πλησίον δέ. —ἡ Φιλίππου, τοῦ υἱοῦ τοῦ Μαχάτα. —ἔστ' ἐπὶ τι μέχρι τινός. —τάξις παρατάξις.

§ 4. ἀποδέω ὑπολείπομαι. —παρατείνω τῷ ποταμῷ παρατάσσω κατὰ μῆκος τοῦ ποταμοῦ. —ὑπερδέξιος ὑπερύψηλος. —τὰ χωρία τὸ ἔδαφος. —ἢ... ταύτη ὅπου... ἔκει. —ἡ ἐν ἐκπλήξει θεραπεία ἡ μετὰ σεβασμοῦ πρόσθυμος ἥπηρεσία. —κατὰ ἀπέναντι. —ἐπέχω ἔχω θέσιν, εὐρίσκομαι —ἐπέταξαν τῇ ὁχθῇ παρέταξαν παρὰ τὴν ὁχθήν.

§ 5—7 ἀκρον ὅχθη.—**ὑπὸ τοῦ δικτεῖν** ἐπειδὴ ἔφοβοῦντο.
—**τὸ μέλλον** ἡ (ἀγνωστος) μέλλουσα ἔκβασις (τοῦ ἀγῶνος).—**ἔγκελεύομαι τινι** προτρέπω τινά.—**ἀγαθὸς** ἀνδρεῖος.—**καὶ μήν** καὶ μάλιστα.—**προεμβάλλω** εἰσέρχομαι (δίπτομαι) πρῶτος.—**ῆγεμονία** ἡ πρώτη θέσις, τὴν διοίαν τὰ διάφορα σώματα τοῦ στρατοῦ διαδοχικῶς ἐλάμβανον καθ' ἐκάστην ἡμέραν.—**ὑπὸ σαλπίγγων** ὑπὸ τὸν ἥχον τῶν σαλπίγγων.—***Ενυάλιος** θεὸς τοῦ πολέμου.—**παρατείνω** ἔκτείνω.—**ἡ παρεῖλητο δέσμος** κατὰ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ὁρίματος.—**κατὰ κέρδας** ἐκ τῶν πλαγίων.—**προσπίπτω τινὶ** ἐπιπίπτω κατά τινος.—**ἀνυστὸν** δυνατόν.—**τῇ φάλαγγῃ=εν μετώπῳ** (κεφ. 13, § 4).—**προσμείγνυμι τινι** συμπλέκομαι πρός τινα.

Κεφ. 15.

§ 1—2. **προσέχω** πλησιάζω.—**καὶ αὐτοῖς**, δηλ. ἐπέχοντες τεταγμένοι ὄντες.—**βάλλω** ὁίτω ἀκόντια.—**ἔξ υπερδεξίου** ἐξ ὑψηλῶν θέσεων.—**χθαμαλὸς** χαμηλός.—**ἡν ὀδυσσείας** τῶν ἱππέων = ἐωδοῦντο οἱ ἱππεῖς (τῶν δύο στρατῶν).—**τῶν μὲν . . . τῶν δὲ** (δηλ. πειρωμένων) = **ὅτι** (αἰτλγκ.) ἐπειρῶντο οἱ μὲν ἐκβαίνειν . . . οἱ δὲ εἰργειν . . . —**παλτῶν ἄφεσις** (**ἡν**) = **ἀφίετο παλτά** παλτὸν ἀκόντιον.—**ξυστὸν δόρυ**.—**ἔξ οὐ βεβαίου** ἐξ ἐπισφαλοῦς ἐδάφους (ώς ὄντος τούτου λασπώδους καὶ ὀλισθητοῦ).—**οἱ δὲ Πέρσαι ἔξ . . . = οἱ δὲ Π. οὐκ ἐκακοπάθουν μαχόμενοι** ἔξ . . . —**ἄλλως τε καὶ πρὸς τούτοις ἀκόμη.** —**κινδυνεύω** μάχομαι.

§ 3—5. **ξυμμείγνυμι τινι** συμπλέκομαι πρός τινα.—**ἀποκλίνω** καταφεύγω.—**πελάξω** πλησιάζω.—**ἅμα οἷ = μεθ'** ἐσαντοῦ. —**ἶνα** ὅπου.—**τὸ πᾶν στῆφος** τὸ πυκνότατον πλῆθος.—**ξυνειστήκει** εἴχε συναφθῆ. —**ἄλλαι ἐπ'** ἄλλαις ἡ μία τάξις κατόπιν τῆς ἄλλης.—**τι ἐώκει** ὅμοιάζε κάπως.—**ξυνέχομαι** συνωθοῦμαι.—**οἱ μὲν . . . οἱ δέ,** δηλ. πειρωμένοι.—**ἔξωσαι τοῦ ἐξωθῶ**.—**ἔς ἄπαν** παντελῶς.—**βιάζομαι τινα** βιαίως ἐξωθῶ τινα.—**κρανέῦνος** κατεσκευασμένος ἐκ ἔλους κρανεῖας.

§ 6. **ἔνθα δὴ τότε ἀκριβῶς.** —**ἀναβολεὺς** ὁ ὑποβοηθῶν τινα νὰ ἀναβῇ εἰς ἵππον.—**πονοῦμαι** μετὰ κόπου (κρατερῶς) ἀγωνίζομαι.—**κεκλασμένος** τοῦ **κλῶματος** θραύσομαι. —**οὐκ ἀφανῶς γενναίως.**

§ 7—8. καὶ δεῖς καὶ οὕτος.—προϊππεύω ἔφιππος προχωρῶ.
—ἐπάγω ὄσπερ ἔμβολον τῶν ἱππέων ἡγω τοὺς ἵππους ἐν σφῆ-
νοιδεῖ παρατάξει. —ἔξελαύνω ἔξιομῶ. —παιῶ κτυπῶ. —κατα-
βάλλει ὁπτει (νεκρὸν) κάτω (ἀπὸ τοῦ ἵππου). —[‘]*Ροισάκης* ἀδελ-
φὸς τοῦ Μιθριδάτου. —κοπίς ξίφος καμπύλον. —τὴν πληγὴν
ἔσχε τὸ κτύπημα (τῆς κοπίδος) ἐσταμάτησε, ἐματαιώσε. —ἀνετέ-
ταστο εἶχεν ὑψώσει. —ἐπεκβαίνω ἔξερχομαι κατόπιν. —δεῖ συνε-
χῶς. —προχωρεῖ εἶναι δυνατόν. —προσγίγνομαι τινι ἐνοῦμαι
μετά τινος.

Κεφ. 16.

§ 1. ἐγκλίνω ὑποχωρῶ. —προκινδυνεύω μάχομαι ἐν τῇ
πρώτῃ γραμμῇ. —ἐνδιδωμι=ἐγκλίνω. —παραρρήγνυμαι ἀπο-
σπῶμαι (ἀπὸ τῆς γραμμῆς τῆς παρατάξεως). —τὰ ἐφ' ἐκάτερα
ἄμφοτεραι αἱ πτέρυγες. —καρτερὰ γενική.

§ 2—3. ἐκτρέπομαι ἐπὶ τινα στρέφομαι κατά τινος. —ἐκ-
πλήξει τοῦ παραλόγου ἔξ ἐκπλήξεως διὰ τὸ ἀπροσδόκητον (τόλ-
μημα τῶν Μ.). —βέβαιος λογισμὸς ἀσφαλῆς ὑπολογισμός, στα-
θερὰ ἀπόφασις. —πάντη ἔξ δλων τῶν μερῶν. —ἐν μέσῳ...
αὐτοὺς αὐτοὺς συλληφθέντας ἐν τῷ μέσῳ. —δι’ δλίγον ἐντὸς
δλίγου χρόνου. —ὅτι μὴ=εἰ μὴ ἐκτὸς ἐάν. —πταῖσμα ἡττα.

§ 4—5. εἰκὼν ἀνδριάς. —Διον πόλις τῆς Μακεδονίας πάρα
τὸν Θερμαϊκὸν κόλπον εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ Ὀλύμπου ἐνταῦ-
θα ἵσταντο καὶ οἱ ἀνδριάντες τῶν Μακεδόνων βασιλέων. —Δύ-
σιππος ἐπιφανῆς γλύπτης ἐκ Σικυῶνος (330 π.Χ.). —Ἀλέξαν-
δρον ἐποίει ἀνδριάντας τοῦ Ἀλεξ. κατεσκεύαζε. —προκριθεὶς
προτιμθείς. —κόσμος τιμαὶ (στρατιωτικά). —ἀτέλεια τῶν κατὰ
τὴν χώραν (*μιγνομένων*) ἀπαλλαγὴ ἀπὸ τοῦ φόρου τῶν γεωρ-
γικῶν προϊόντων. —λειτουργία τῷ σώματι σωματικὴ ὑπηρεσία,
ἀγγαρεία. —εἰσφοραὶ κατὰ τὰς κτήσεις ἐκάστων συνεισφοραὶ
ἀνάλογοι πρὸς τὰς περιουσίας ἐκάστων. —ἐπέρχομαι ἐπισκέπτο-
μαι. —παρασχών οἱ ἐπιτρέψας εἰς αὐτὸν (δηλ. εἰς ἔκαστον τῶν
τετρωμένων).

§ 6—7. δήσας ἐν πέδαις δέσας μὲ κειροπέδας. —ἔργαζε-
σθαι, δηλ. τὴν γῆν. —παρὰ τὰ δέσαντα κοινῆς τοῖς *“Ελλησι*
ἐναντίον τῆς κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ελλ. (ἐν Κορίνθῳ). —ἀνά-
θημα ἀφιέρωμα. —ἐν πόλει ἐν τῇ ἀκροπόλει.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Κεφ. 3.

§ 1. **παρέρχομαι** φθάνω, εἰσέρχομαι. — **ἀκρα** ἀκρόπολις. — **ἶνα** ὅπου. — **Γόρδιος** βασιλεὺς τῆς Φρυγίας. — **ζυγὸς** τὸ ἔύλον τὸ σταυροειδῶς κείμενον ἐπὶ τοῦ **ἔνυμοῦ** (τοῦ μακροῦ ἔύλου τοῦ ἔκτεινομένου ἀπὸ τοῦ μέσου τοῦ ἄξονος μέχρι τοῦ ζυγοῦ).

§ 2—3. **λόγος πολὺς κατεῖχεν** ὑπῆρχε παράδοσις λίαν διαδεδομένη. — **πρόσχωρος** γείτων. — **ἀμαξεύω** χρησιμοποιῶ ἐν τῇ ἀμάξῃ. — **ἀρά** (-ώ) ἀροτριῶ. — **βουλυτὸς** ἐσπέρα. — **ὅψις** θέαμα, ἐμφάνισις. — **κοινῷ** ἀνακοινώνω. — **ὑπὲρ τοῦ θείου** περὶ τοῦ θείου τούτου σημείου. — **Τελμισσεῖς** κάτοικοι τῆς Τελμισσοῦ, πόλεως τῆς Καρίας. — **σοφὸς ἔξηγεισθαι** ἴκανὸς εἰς τὸ νὰ ἔξηγῃ. — **ἀπὸ γένους** ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν, αληθονομικῶς. — **μαντεῖα** μαντικὴ τέχνη.

§ 4. **προσάγω τινὶ πλησιάζω τινά.** — **ὅπως οἱ . . . ἔσχε πῶς** συνέβη εἰς αὐτόν. — **ξυνεπισπομένην οἱ τὴν θυσίαν αὐτὴν** ἔξηγήσασθαι ν' ἀκουλουθήσῃ αὐτὸν καὶ αὐτὴ νὰ ὑποδείξῃ τὸν τρόπον τῆς θυσίας. — **ὑποτίθεμαι** ὑποδεικνύω. — **ξυγγίγνομαι** ἐπὶ γάμῳ τινὶ νυμφεύομαι τινα.

§ 5—6. **καλὸς ὠραῖος.** — **στάσει πιέζεσθαι** ἐν σφίσι = **στασιάζειν ἀλλήλοις.** — **ἐπιστῆναι** ὅτι παρουσιάσθη. — **ξυμβαλόντας τὸ μαντεῖον ἀφ'** οὐ συνεδύασαν τὸν δοθέντα αὐτοῖς χρησμὸν (μὲ τὴν ἐμφάνισιν τῆς ἀμάξης). — **φράζω** λέγω, ὑποδεικνύω. — **χαριστήριον (δῶρον)** ὡς εὐχαριστήριον. — **ἐπὶ τῇ πομπῇ τοῦ ἀετοῦ** διότι οὗτος (δὲ Ζεὺς) ἀπέστειλεν (εἰς αὐτὸν) τὸν ἀετόν. — **μυθεύεται** λέγεται. — **χρῆναι** ὅτι πεπρωμένον ἔτο.

§ 7—8. **ἀπόρως ἔχω** ἀπορῶ, δὲν δύναμαι. — **περιορῶ** ἀφήνω. — **μὴ ἐργάσηται** μήπως προξενήσῃ. — **κίνησις** ἐρεμισμός, κακὴ ἐντύπωσις. — ***Αριστόβουλος** συνεκστρατεύσας μετὰ τοῦ *Αλεξ. ἔγραψεν ἵστορίαν τῶν πολέμων αὐτοῦ, διασωθεῖσαν ἐν ἀποσπάσμασι μόνον. — **ἔξελόντα** ἀφ' οὖ ἀφήρεσε. — **ἔστωρ** πασσαλίσκος. — **τύλος** ἔύλινον καρφίον μετὰ κεφαλῆς εἰς τὸ ἄκρον. — **διαβάλλομαι** διαπερῶμαι. — **διαμπάξ** πέρα — πέρα. — **ξυνέχω** συγκρατῶ. — **δ* οὖν** πάντως ὅμως. — **ἀπαλλάσσομαι** ἀπό τινος καταλείπω τι. — **ώς τοῦ λογίου** ξυμβεβηκότος μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι δὲ χρησμὸς εἶχεν ἐκπληρωθῆ. — **σέλας** λάμ-

ψις, ἀστραπή.—**ἐπισημαίνω** ἐπιβεβαιώνω.—**ἐπὶ τούτοις** ἔνεκα τούτων.—**φαίνω** φανέρων.

Κεφ. 4.

§ 7—8. **ὅπτω** ὅπτω τὸν ἑαυτόν μου, ὅπτομαι.—**νήχομαι** κολυμβῶ.—**καύματι** **ἔχομαι** ὑπὸ ζέστης κατέχομαι.—**οἷα** ἀνισχουσῶν τῶν πηγῶν **οἱ** ἐπειδὴ ἄρχονται αἱ πηγαὶ αὐτοῦ, πηγάζει.—**θέρμη** πυρετός.—**ξυνόντα** φίλον, ἀκόλουθον.—**τὰ** **ἀμφὶ** **Ιατρικὴν** εἰς τὰ Ιατρικὰ ζητήματα.—**ἔς τὰ** **μάλιστα** **πιστεύομαι** ἀπολαύω μεγίστης ἐμπιστοσύνης.—**ἀδόκιμος** ἄσημος, ἀφανῆς.—**καθαίρω** τινὰ **φαρμάκῳ** παρέχω εἰς τινα καθαρικὸν φάρμακον.

§ 9—11. **κύλιξ** ποτήριον.—**δμοῦ** συγχρόνως.—**ἔνδηλος** καταφανῆς.—**καλῶς** **οἱ** **ἔχει** τὰ τοῦ φαρμάκου ώς πρὸς τὸ φάρμακον οὐδεμίαν ἀνησυχίαν εἶχεν.—**ἐπαγγέλλομαι** ὑπόσχομαι.—**φαῖται** καλυτερεύω.—**βέβαιος** **ἔς τὸ** **ἀνύποπτον** βέβαιος διτοι οὐδεμίαν ὑποψίαν εἶχεν εἰς τὴν εἴλικρίνειαν αὐτῶν.—**ἔρρωμένος** θαρραλέος.

Κεφ. 7.

§ 3. **παρακαλῶ** προτρέπω.—**ἐκ τῶν** **ἥδη** **κεκινθυνευμένων** σφίσι **καλῶς** ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε ἀγώνων, οἱ δποῖοι εἶχον διεξαχθῆ ὑπὸ αὐτῶν ἐνδόξως.—**στρατηγεῖ** διευθύνει τὸν ἀγῶνα.—**ἄγω** **ἐπὶ νοῦν** τινι ἐμβάλλω εἰς τὸν νοῦν τινος.—**καθείργνυμι** ἐγκλείω.—**ἐκ τῆς** **εὐδυχωρίας** **ἔς τὰ** **στενόπορα**, δηλ. ἐκ τῆς εὐρείας πεδιάδος τῶν Σώχων, ἔνθα τὸ πρῶτον εἶχε στρατοπεδεύσει δ Δαρεῖος, εἰς τὴν στενὴν παράλιον πεδιάδα τοῦ Πινάρου, ἔνθα νῦν ᾧτο ἐστρατοπεδεύμένος.—**ἴνα** ὅπου.—**ξύμετρον** **χωρίον** κατάλληλος τοποθεσία.—**ἀχρεῖος** ἀχρηστός, ἀνωφελῆς.—**παραπλήσιος** ὅμοιος.

§ 4—5. **τρυφᾶσι** (μτχ.) οἱ δποῖοι ζοῦν βίον τρυφηλόν, μαλακόν.—**ἀλλως** **τε** **καὶ** καὶ πρὸς τούτοις ἀκόμη.—**ἔς χεῖρας** **ἥκω** συμπλέκομαι.—**ξὺν σφίσι = σὺν** **έαυτοῖς** (τοῖς Μακεδ.).—**ἀπονος** ὀκνηρός.—**μαλακὸς** μαλακός.—**ἐπὶ δὲ πρὸς** τούτοις δέ.—**ἀντιστρατηγῶ** τινι ώς στρατηγὸς είμαι παρατεταγμένος ἐναντίον τινός.

§ 6—7. ἐς πλεονεξίαν τοῦ ἀγῶνος εἰς ἀπόδειξιν τῆς ὑπεροχῆς αὐτῶν (τῶν Μακ.) ἐν τῷ ἀγῶνι. — ἐπεξήγει διηγεῖτο, ἔλεγε. — κρατῶ νικῶ. — ὅτι περ δφελός (ἐστι) τὸν ἀρίστους, τὸ ἄνθος. — ἐπὶ τῷ ἀγῶνι μετὰ τοῦτον τὸν ἀγῶνα. — ὅτι μὴ εἰ μή. — ἐπὶ τούτοις μετὰ ταῦτα. — τὰ ἐς τὸ κοινὸν ἔνν λαμπρότητι ἥδη πεπραγμένα αἱ μέχρι τοῦτο πεπραγμέναι ἀπὸ κοινοῦ λαμπρὰ πρᾶξεις. — καὶ εἰ δή τῷ ιδίᾳ τι διαπρεπὲς ἐς κάλλος τετολμημένον (ῆν) καὶ ἄν μάλιστα ὑπό τινος ἀτομικῶς εἴχε διαπραχθῆ τολμηρόν τι ἔργον ἔξοχον καὶ ἔνδοξον. — ἐπὶ τῷ ἔργῳ ἔνεκα τοῦ ἔργου τούτου (τοῦ τολμήματος). — ἀνακαλῶ προσφωνῶ. — τὸ αὐτοῦ οὐκ ἀνίνδυνον τὸ διψοκίνδυνον αὐτοῦ. — ὡς ἀνεπαχθέστατα χωρὶς διόλου νὰ καταστῇ δχληρὸς (διὰ τῆς μεγαλαυχίας του) ἐπομένως: τὰ μάλιστα μετριοφρόνως.

§ 8—9. ἄμα Ξεν. = σὺν Ξεν. — ἐς μνήμην ἐλθεῖν=ἀναμνησθῆναι. — οὐδέν τι σφίσιν ἐπεικότες ἐνῷ οὐδόλως ὠμοίαζον (ἥδυναντο νὰ συγκριθοῦν) πρὸς αὐτοὺς (τοὺς Μακ.). — ἀξιωσις ἀξία. — ὅτι μὴ ἐκτός. — αὐτοσχεδιάζομαι ἐκ τοῦ προχείρου παρασκευάζομαι. — κατιόντων τοῦ κατέρχομαι ἐπιστρέφω. — ἐπιγίγνομαι τινι ἐπιπίτω κατά τινος, προσβάλλω τινά. — ἐπῆλθον διῆλθον. — ὅσα τ' ἄλλα... εἰκός (ἐστι), δηλ. ἐπεδείκνυνε καὶ ὅσα ἄλλα... πρέπον εἶναι... ἀνέφερε. — ἐν τῷ τοιῷδε ἐν τοιαύτῃ περιστάσει. — πρὸ τῶν κινδύνων πρὸ τῆς μάχης. — παράκλησις παρόρμησις. — ἄλλος ἄλλοθεν πανταχόθεν. — δεξιοῦμαι χαιρετίζω λαμβάνων τὴν δεξιάν. — τῷ λόγῳ ἐπαίροντες διὰ τῆς παρορμήσεώς των ἔξαπτοντες.

Κεφ. 12.

§ 3—4. ἐπανῆκεν εἰς τὸ στρατόπεδον. — παρελθόντα = εἰσελθόντα. — ἐξηρημένη ἦν αὐτῷ ὡς ἔξαιρετον δῶρον εἴχε δοθῆ εἰς αὐτὸν (ὑπὸ τῶν Μακ.). — πυθέσθαι ὅτι ἡρώτησεν. — αἴτινες (=τίνες) γυναῖκες, δηλ. εἰσίν. — ἀνθ' ὅτου ἔνεκα τίνος — καὶ τινα ἐξαγγεῖλαι καὶ ὅτι ἀπεκρίθη τις. — κάνδυς μανδύας. — ὡς ἐπὶ τεθνεῖτι Δαρ. νομίζουσαι ὅτι ὁ Δαρ. ἔχει φονευθῆ. — ἀνοιμώζω θρηνῶ μεγαλοφρόνως.

§ 5. ἐντέλλομαι παραγγέλλω. — φράζω λέγω. — θεραπεία βασιλική οἱ βασιλικοὶ θεραπόντες, οἱ αὐλικοί. — ξυγ-

χωρῶ παραχωρῶ. — **κόσμος** τιμαὶ (βασιλικαί). — **κατ'** ἔχθραν ἔνεκα προσωπικῆς ἔχθρας. — **γενέσθαι** οἱ τὸν πόλεμον = πολεμῆσαι αὐτόν. — **ἀρχὴ** κυριαρχία. — **διαπεπολέμηται** ἐννόμως ἔχει διεξαχθῆ ὁ πόλεμος (ὑπὲρ αὐτοῦ) νομίμως. — **Πτολεμαῖος** στρατηγὸς καὶ πιστὸς φίλος τοῦ Ἀλεξ., μετὰ τοῦ δποίου καὶ συνεξεστράτευσεν εἰς Ἀσίαν· μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἀλεξ. ἐγένετο βασιλεὺς τῆς Αἴγυπτου. Συνέγραψεν ἀπομνημονεύματα τοῦ Ἀλεξ., τῶν δποίων ἀποσπάσματα μόνον ἐσώθησαν.

§ 6—7. **λόγος ἔχει** = **λόγος κατέχει** (I, 11, § 6). — **ἀμφιγνοῶ** εὑρίσκομαι ἐν ἀμφιβολίᾳ. — **ὅστις αὐτοῖν εἰη** = **τις αὐτῶν ἦν**. — **ἔσταλθαι** τοῦ **στέλλομαι** στολίζομαι. — **μείζων** ὑψηλότερος. — **καταιδοῦμαί τινι** καταντροπιάζομαι διά τι. — **διαμαρτία** πλάνη, λάθος.

§ 8. **πάντη** κατὰ πάντα, ὅλως. — **ἀναγράφω** ἐκθέτω, ἀναφέρω. — **κατοίκτισις** οἰκτος. — **πίστις** ἐμπιστοσύνη. — **πιθανὸς** πιστευτός, ἴκανός. — **ῶς ἀν πρᾶξας καὶ εἰπὼν** ὅτι ἥδυνατο νὰ πρᾶξῃ καὶ νὰ εἴπῃ. — **καὶ ἐπὶ τῷδε** ἀκόμη καὶ διὰ τοῦτο.

Κεφ. 14.

§ 1—3. **ἀπὸ γλώσσης** προφορικῶς. — **Ἄρταξέρξην** τὸν Ὡχον, βασιλεύσαντα ἀπὸ τοῦ 359—339 π. Χ. — **ἥρξεν ἀδικίας** ἀποστείλας τῷ 335 π. Χ. τὸν Ἀτταλὸν καὶ τὸν Παρμενίωνα εἰς τὴν Ἀσίαν πρὸς ἀπελευθέρωσιν τῶν ἐν αὐτῇ Ἑλλήνων ἀπὸ τῶν Περσῶν. — **ἔξ οὖ (χερόνου)** ἀφ' ὅτου. — **ἄχαρις** δυσάρεστος, κακός. — **ἀμύνω** βοηθῶ. — **ἀνασώζω τὴν ἀρχὴν** κινδυνεῦον τὸ κοράτος σώζω. — **τιφενί.** — **ὑπὲρ** περὶ. — **τὰ πιστὰ** αἱ ἔνορκοι διαβεβαιώσεις. — **ὑπὲρ Ἀλεξ.** ἔξ ὄντος τοῦ Ἀλεξ.

§ 5—6. **ἀντιγράφω** ἐγγράφως (δι' ἐπιστολῆς) ἀπαντῶ. — **ὑπαρξάντων**, δηλ. τῆς ἔχθρας. **ὑπάρχω** κάμνω ἀρχήν. — **Πέρινθος** πόλις τῆς Θράκης εἰς τὴν Προποντίδα· πολιορκηθεῖσα τῷ 341 π. Χ. ὑπὸ τοῦ Φιλίππου ἐπώθη διὰ τῆς βοηθείας τῶν Περσῶν. — **τοῦ πατρὸς ἀποθανόντος** δι' Φίλιππος ἐδολοφονήθη τῷ 336 π. Χ. ἐν Αἴγαις ὑπὸ τινος τῶν σωματοφυλάκων του καλουμένου Παυσανίου. — **συνετάξατε** ἐβάλατε. — **κομπάξω** διακηρύττω καυχώμενος. — **Βαγώας** Αἴγυπτιος δηλητηριάσας τὸν Ἀρταξ., τοῦ δποίου ἦτο αὐλικός, καὶ ἀναβιβάσας εἰς τὸν θρόνον τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἀρσηνὸν ἀλλὰ καὶ τοῦτον ἐδολοφόνησε κατόπιν

καὶ ἀνεβίβασεν εἰς τὸν θρόνον τὸν φίλον του Δαρεῖον, ὑπὸ τοῦ δόποίου ὅμως ἡναγκάσθη νὰ πίῃ δηλητήριον. — **οὐδὲ δικαῖως** διότι ὁ υἱὸς τοῦ Ἀρταξ. καὶ ἀδελφὸς τοῦ Ἀρσοῦ Βισθάνης εἶχε περισσότερα δικαιώματα ἐπὶ τοῦ Περσικοῦ θρόνου ἢ ὁ Δαρεῖος. — **οὐκ ἐπιτήδειος** ἔχθρικός.

§ 7—9. **ῆκε** ἐγκλ. προστκ. — **ἐξ ἵσου ἐπιστέλλω** ὡς ἵσος πρὸς ἵσον στέλλω ἐπιστολήν, γράφω. — **εἰ τον δέη** ἀν ἔχης ἀνάγκην τινός.

Κεφ. 25.

ξυνέχομαι ἐν τινι ἀπασχολοῦμαι μέ τι. — **τάλαντον** ποσὸν χρημάτων 6.000 ἀττικῶν δραχμῶν. — **ἀγομαι γυναικα** νυμφεύομαι. — **ἀπαγγέλλω** ἀνακοινώνω. — **ἐπὶ τούτοις καταλύω** τὸν πόλεμον μὲ τούτους τοὺς δρους τελειώνω τὸν πόλεμον. — **τὸ πρόσω = πρόσω** εἰς τὸ ἔξης, εἰς τὸ μέλλον. — **ἀγαπῶ** μένω εὐχαριστημένος. — **τι... φιλάνθρωπον** ἀπόδειξίν τινα τῆς καλωσύνης του (τῆς μεγαλοψυχίας του). — **εὐρέσθαι=λαβεῖν.** — **ξύμβασις** συνεννόησις. — **ἀπογιγνώσκω** ἐγκαταλείπω, ἀφήνω.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

	Σελ.
1. Βίος Ἀρριανοῦ	7
2. Ἀρριανοῦ Ἀνάβασις Ἀλεξανδρου	7

ΚΕΙΜΕΝΟΝ

Βιβλίον πρῶτον

A'. Ὁ Ἀλέξανδρος ἐν Πελοποννήσῳ (κεφ. 1)	9
B'. Διάβασις τοῦ Ἀλεξάνδρου εἰς Ἀσίαν (κεφ. 11—12) . .	9
G'. Ἡ παρὰ τὸν Γρανικὸν ποταμὸν μάχη (κεφ. 13—16) . .	12
Περὶληψις τῶν κεφ. 17—29	18

Βιβλίον δεύτερον

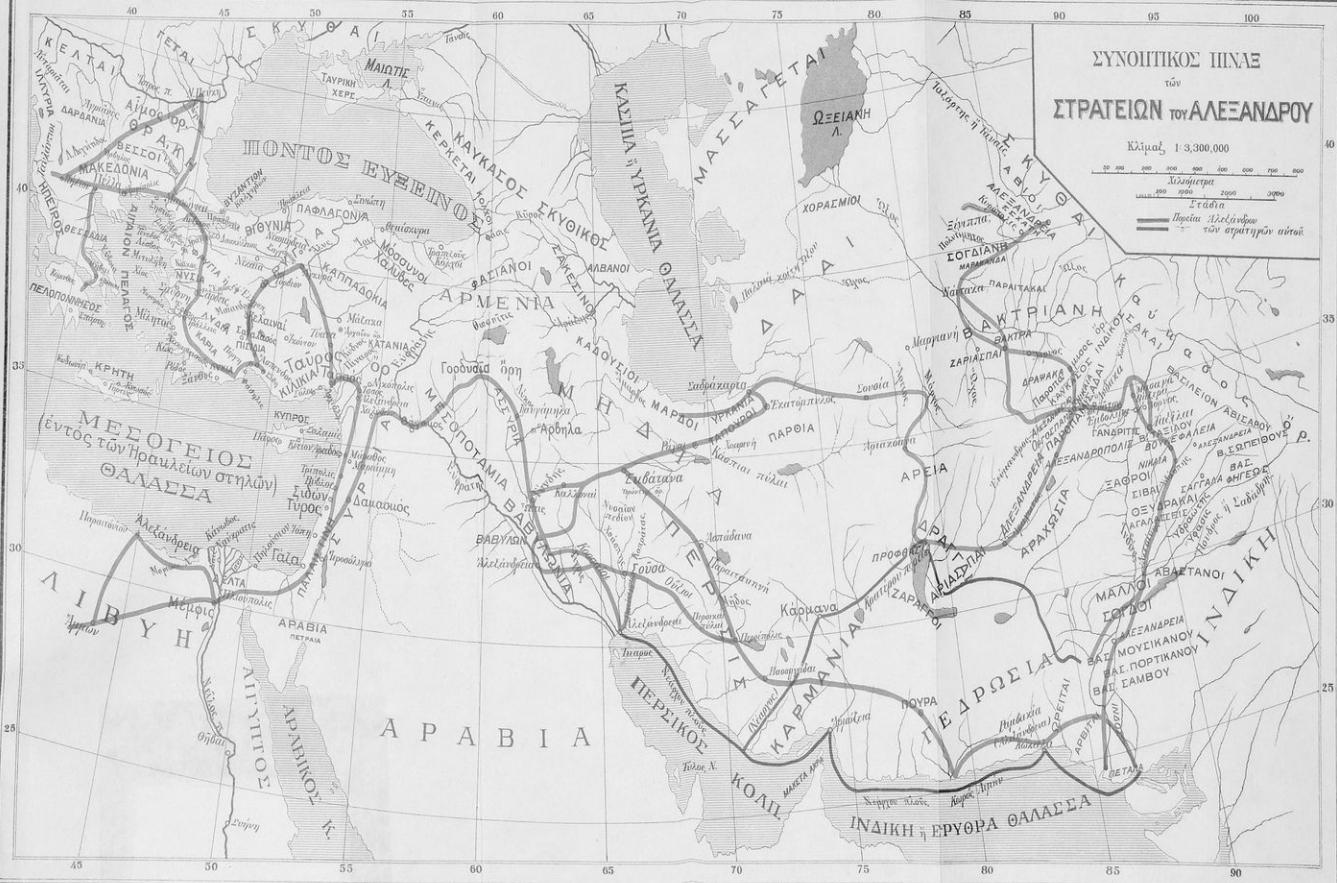
A'. Ὁ Ἀλέξανδρος ἐν Γορδίῳ (κεφ. 3)	19
Περὶληψις τῶν § 1—6 τοῦ κεφ. 4	20
B'. Ὁ Ἀλέξανδρος καὶ ὁ ἱατρός του Φίλιππος (κεφ. 4) . .	21
Περὶληψις τῶν κεφ. 5, 6 καὶ 7 (§ 1—2)	22
G'. Προσλαλιά τοῦ Ἀλεξάνδρου πρὸς τοὺς στρατηγοὺς πρὸ τῆς ἐν Ἰσσῷ μάχης (κεφ. 7)	22
Περὶληψις τῶν κεφ. 10, 11 καὶ 12 (§ 1—2)	24
Δ'. Διαγωγὴ τοῦ Ἀλεξάνδρου πρὸς τὴν οἰκογένειαν τοῦ Δαρείου (κεφ. 12)	25
Περὶληψις τοῦ κεφ. 13	26
E'. Ἐπιστολαὶ Δαρείου καὶ Ἀλεξάνδρου (κεφ. 14)	27
Περὶληψις τῶν κεφ. 15—24	28

	Σελ.
ΣΤ'. Ἀπόκρισις τοῦ Ἀλεξάνδρου εἰς τὸν Δαρεῖον ἀποστεί-	28
λαντα πρὸς αὐτὸν προτάσεις περὶ εἰρήνης (κεφ. 25)	29
Περίληψις τῶν κεφ. 26—27	29
Περίληψις τῶν λοιπῶν βιβλίων (3—7)	29
ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ	37
ΕΙΚΟΝΕΣ	
1. Ἀλέξανδρος ὁ Μέγας	3
2. Ὁ Ἐλλήσποντος καὶ τὰ πέριξ	11
Συνοπτικὸς πίναξ τῶν στρατειῶν τοῦ Ἀλεξάνδρου (ἐκτὸς κειμένου)	

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΗΠΑΛΗ
τῶν
ΣΤΡΑΤΕΙΩΝ τοῦ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

Κλίματος 1:3,300,000

Χιλιόμετρα
200 400 600 800 1000 1200 1400
Στάδια
— Πορεία Στρατιών
— ποταμούς από τα οποία περνούν αυτές

024000018206

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

*Αριθ. πρωτ. 33492

*Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Ιουνίου 1931

Πρόδειγμα

τὸν Ἐκδοτικὸν οἶκον Ἰωάννου Δ. Κολλάρου καὶ Σίας

Ἄνακοινοῦμεν ὑμῖν, ὅτι δι᾽ ἡμετέρας ταυταρίθμου πρᾶξεως ἐκδοθείσης τὴν 10 Ἰουνίου ἔ.ξ. καὶ δημοσιευθείσης τὴν 16ην τοῦ αὐτοῦ μηνὸς εἰς τὸ ὑπὸ ἀριθ. 89 φύλλον τοῦ τ. Β' τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἐνεκριθῆ συμφώνως πρὸς τὸν νόμον 3438 τὸ ὑφ' ὑμῶν ὑποβληθὲν πρὸς κοίσιν βιβλίον τοῦ κ. **Κυρ. Κοσμα** ὑπὸ τὸν τίτλον Ἐπιλογαὶ ἐκ τῆς Ἀναβάσεως Ἀλεξάνδρου τοῦ Ἀρριανοῦ διὰ τοὺς μαθητὰς τῶν γυμνασίων καὶ τῶν δύο κατωτέρων τάξεων τῶν ἡμιγυμνασίων, διὰ μίαν πενταετίαν ἀρχομένην ἀπὸ τὸ σχολικὸν ἔτος 1931 - 1932 ὑπὸ τὸν ὅρον ὅπως κατὰ τὴν ἐκτύπωσιν ληφθοῦν ὑπὸ ὄψει καὶ ἐκτελεσθοῦν αἱ τροποποιήσεις, αἱ δοκοῖαι ὑπεδείχθησαν ὑπὸ τῆς οἰκείας ἐπιτροπῆς διὰ τῆς αἰτιολογικῆς τῆς ἐκθέσεως.

Ο. Υπουργός

Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

Ἀρθρον δον τοῦ Π. Διατάγματος
«Περὶ τοῦ τρόπου τῆς διατιμήσεως τῶν ἐγκεκριμένων
διδακτικῶν βιβλίων»

Τὰ διδακτικὰ βιβλία τὰ πωλούμενα μακρὰν τοῦ τόπου τῆς ἐκδόσεώς των ἐπιτρέπεται νὰ πωλῶνται ἐπὶ τιμῇ ἀνωτέρᾳ κατὰ 15 % τῆς ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ παρόντος Διατάγματος κανονισθείσης ἀνευ βιβλιοσήμου τιμῆς πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς δαπάνης συσκευῆς καὶ τῶν ταχυδρομικῶν τελῶν, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅπως ἐπὶ τοῦ ἐσωτερικοῦ μέρους τοῦ ἔξωφύλλου ἢ τῆς τελευταίας σελίδος τούτου ἐκτυποῦται τὸ παρόν αρθρον.